

RĘKOPISY I DOKUMENTY

WIEK XVI-XVIII

- 120. Zygmunt August** (1520-1572), król Polski. Potwierdzenie posiadania na prawie szlacheckim dóbr Matiejewszczyzna w województwie trockim bliżej nieznanej osobie (brak tekstu) stanowiących wcześniej własność Iwana Andrejewicza (Sołtanowiczowa), podskarbiego dwornego litewskiego, a nabytych przez tegoż od Ławryna Niekraszewicza Szołtonosa, dat. Wilno ... 1562. Autograf („Sigismundus Augustus Rex subscripsit”). Pieczęć mniejsza litewska odcisnięta przez papier. Bifolium, 27,8x28 cm. 4000,-

Z odręcznym podpisem Zygmunta Augusta, króla Polski. Język ruski. Ubytek 1/3 arkusza z prawej strony, zawierającego 1/4 tekstu dokumentu, m.in. z nazwiskiem posiadacza dóbr na prawie szlacheckim i wieczystym, pełnej daty wystawienia potwierdzenia oraz kontrasygnaty królewskiego sekretarza. Dokument wydano na prośbę nowego nabywcy, który nie czuł się dostatecznie w prawie w związku z ich posiadaniem. Po konserwacji.

(Patrz ilustracja na stronie następnej)

- 121. Zygmunt III Waza** (1566-1632), król Polski. Zezwolenie dla Jana Szałapskiego pisarza kancelarii większej koronnej, na wykupienie z rąk dotychczasowych posiadaczy wójtostwa we wsi królewskiej Ślężany w starostwie lelowskim, dat. Warszawa 27 I 1621. Autografy kanclerza koronnego i tegoż pisarza („Andre Lipski”, „Joannes Szałapski”). Pieczęć wielka koronna odcisnięta przez papier. Bifolium, 32x20 cm. 1000,-

Z odręcznymi podpisami w imieniu królewskim Andrzeja Lipskiego (1572-1631) jako kanclerza wielkiego koronnego oraz Jana Szałapskiego. Język łaciński. Ślężany – wieś w pow. częstochowskim, gmina Lelów. Ślady składania. Drobne przetarcia w miejscu złożenia bez uszczerbku dla tekstu. Stan dobry. **Pięknie zachowany odcisk pieczęci wielkiej koronnej.**

(Patrz ilustracja na stronie następnej)

- 122. Władysław Zygmunt Waza** (1595-1648), królewicz polski, późniejszy Władysław IV, król Polski. List do Antoniego Alvareza de Toledo, księcia Alby, wicekróla Neapolu, zawierający rekomendację dla swojego sługi Bernarda Pandolfiniego, dat. 25 X 1625. Autograf królewicza polskiego („affetionatissimo Vladislas Sigismundo”). Ślady pieczęci odcisniętej przez papier. Bifolium, 28x19 cm. 3000,-

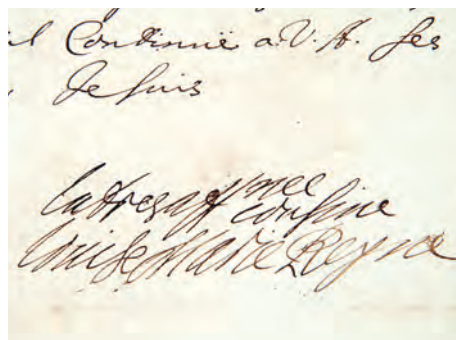
Z odręcznym podpisem Władysława Zygmunta, syna króla Zygmunta III Wazy, późniejszego władcy Polski pod imieniem Władysława IV. Język włoski. Odbiorcą pisma był hiszpański arystokrata Antonio Álvarez de Toledo (1568-1639), książę Alby i ówczesny wicekról Neapolu. Na odwrocie drugiej

120. Zygmunt August. Dokument. 1562.

121. Zygmunt III Waza. Dokument. 1621.

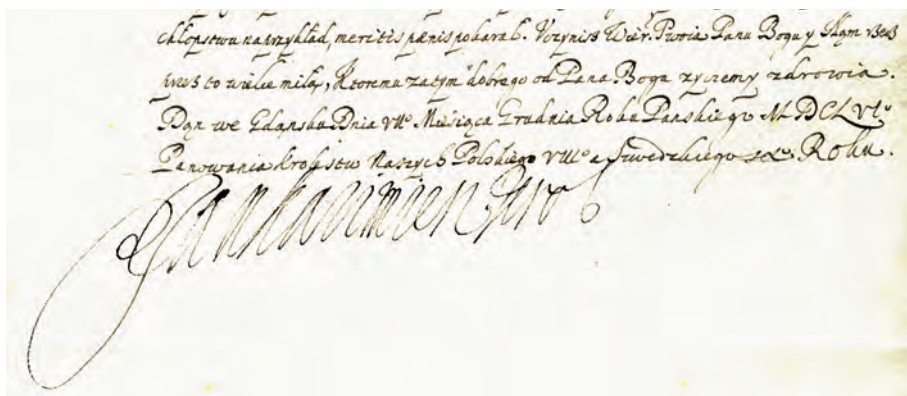
123. Ludwika Maria Gonzaga. List. 1657.

wykruszony odcisk pieczęci królewicza oraz adres odbiorcy. Zbrązowienia, ślady składania oraz uszkodzenia karty z pieczęcią (załamania i naddarcia). Poza tym stan dobry.

- 123. Ludwika Maria Gonzaga** (1611-1667), królowa Polski, żona Jana Kazimierza. List gratulacyjny do margrabiego Fryderyka Wilhelma (1620-1688), elektora brandenburskiego, z okazji narodzin potomka. Dat. 31 VII 1657, du camp devand [sic] Cracovie [z obozu pod Krakowem], z podpisem królowej („Luise Marie Reyne”). Karta pap. 21x29 cm. 4000,-

Pismo odręczne królowej. Język francuski. Odbiorcą listu był „Wielki elektor” ks. w Prusach, który za ceną porzucenia Szwedów podczas „Potopu” został zwolniony ze składania Rzeczypospolitej hołdu lennego z Prus Książęcych. Jego narodzony potomek został w kilkadziesiąt lat później pierwszym królem pruskim jako Fryderyk I. Na uwagę zasługuje fakt, że pismo pochodzi z okresu, kiedy ks. w Prusach był jeszcze formalnie sojusznikiem Szwedów. Stan dobry.
(Patrz ilustracja)

- 124. Jan Kazimierz** (1609-1672), król Polski. List do Konstantego Lubomirskiego, krajczego koronnego i starosty sądeckiego, zawierający polecenie sprawie-

124. Jan Kazimierz. List. 1656.

długoletniego ukarania poddanych mniszewskich za pobicie i ograbienie krewnych i sług mieszczan gdańskich: Ambrożego Kłańskiego, Piotra Grauroka, Daniela Fogiela i Henryka Dreiera, dat. Gdańsk 7 XII 1656. Autograf królewski („Jan Kazimierz Król”) i pieczęć mniejsza koronna, odcisnięta przez papier. Bifolium, 29,7x20,8 cm. 4000,-

Z odręcznym podpisem Jana Kazimierza, króla Polski. Język polski. Dotyczy poddanych ks. Stanisława Albrychta Radziwiłła (1596-1656), zmarłego podówczas w Gdańsku kanclerza wielkiego litewskiego, z dóbr Mniszew nad Wisłą koło Kozienic, którzy dopuścili się śmiertelnej napaści na sługi i krewnych mieszczan gdańskich. Król znajdował się wówczas w okolicach Gdańska podczas walk ze Szwedami. Na odwrocie adres odbiorcy z datą „1661” i odcisk pieczęci. Ślady składania i minimalne zbrązowienia. Czysty dokument, pieczęć wyraźnie odbita. Stan bardzo dobry. (Patrz ilustracja)

- 125. Jan Kazimierz (1609-1672)**, król Polski. Nakaz wydany Franciszkowi Mniszchowi, kasztelanowi sądeckiemu i staroście sanockiemu celem rezygnacji z zamiarów pozbawienia przemocą Krzysztofa Awedyka Bernatowicza, starszego Ormian lwowskich, posiadanej przez niego kamienicy we Lwowie z zaleceniem trzymania się w tej sprawie przepisów prawa pospolitego, dat. w Krakowie 4 X 1657 r. Z podpisem króla („Jan Kazimierz Król”) i pieczęcią wielką koronną odcisniętą przez papier. Bifolium pap., 20x31,5 cm. 4000,-

Z odręcznym podpisem króla Jana Kazimierza. Język polski. Na odwrocie adres (z nazwiskiem adresata zapisanym w postaci „Mniszek”). Odcisk pieczęci mimo pęknięcia bardzo dobrze zachowany. Dokument po konserwacji.

– Nadanie ziemi towarzyszowi roty husarskiej –

- 126. Jan Kazimierz (1609-1672)**, król Polski. List do wiceadministratora ekonomii brzeskiej [Aleksander Ślizien] pod nieobecność Aleksandra Hilarego Połubińskiego, pisarza polnego litewskiego i administratora, nadający Oktawianowi Kazimierzowi Sosnowskiemu, towarzyszowi roty husarskiej, dobra Kropiwiki w kluczu krzywobierskim teście ekonomii. Dat. 9 IX 1661, w Warszawie. Pieczęć kancelarii litewskiej większej odcisnięta przez papier (papierowo-lakowa). Podpisy króla („Jan Kazimierz król”), Cypriana Pawła Brzostowskiego, referendarza i pisarza litewskiego oraz Stefana Wierzbowskiego, referendarza. Bifolium pap. 32x20,5 cm. 4000,-

126. Jan Kazimierz. List. 1661.

Z odręcznym podpisem Jana Kazimierza. Język polski. Na marginesie dopisek o aktywowaniu dokumentu 3 VII 1661 w grodzie brzeskim przez horodniczego brzeskiego Jana Żabę. W tekście podkreślenia z epoki i późniejsze. Przetarcia i pęknięcia. Zbrązowienia i podklejenia pap. Dokument po konserwacji.

(Patrz ilustracja)

- List z Gdańska -

- 127. Jan III Sobieski (1629-1696), król Polski. Maria Kazimiera (1641-1716), królowa Polski.** List do kardynała (Jakuba) Fransone z podziękowaniem za życzenia przesłane z okazji świąt Bożego Narodzenia, dat. Gdańsk 28 I 1678. Autografy królewskie („Giovanni Re”, „Maria Casimira Regina”) oraz pieczętki sygnetowe lakowe z Janiną pod koroną monarszą. Dwa bifolia 30,5x20,0 cm. 4000,-

Z odręcznymi podpisami Jana III Sobieskiego, króla Polski oraz jego małżonki królowej Marii Kazimiery („Marysieńki”). Język włoski. Odbiorcą obu osobnych kurtuazyjnych listów był długoletni wpływowy kardynał rzymski Giacomo Filippo (Jacopo) Fransone (Fransoni) (1612-1697). Na odwrociach adres odbiorcy i dobrze zachowane osobiste pieczętki władcy polskiego i jego małżonki. Ślady składania. Drobne przybrudzenia, poza tym stan bardzo dobry.

(Patrz tablica XIII)

- 128. Maria Kazimiera (Marysieńska Sobieska) (1641-1716), królowa Polski.** Odręczny list do jednego z synów. Dat. 25 VIII, de Rome [z Rzymu], bez daty rocznej. Podpis królowej („Marie Casimire Reyne”). Bifolium pap. 15x21 cm. 3000,-

Pismo osobiste królowej. Język francuski. Zawiera uwagi o stanie zdrowia królowej. Ponieważ list został napisany podczas pobytu królowej Marii Kazimiery w Rzymie (lata 1699-1714), adresatem był zapewne królewicz Aleksander. **Rzadkie.**

(Patrz ilustracja)

- 129. Maria Klementyna Sobieska (1701-1735), córka Jakuba Sobieskiego i Jadwigi Elżbiety Neuburskiej, wnuczka Jana III Sobieskiego, żona Jakuba Stuarta (1688-1766), pretendenta do tronu Anglii i Szkocji.** Polecenie finansowe wydane płatnikom

y benediction pour vous
 my cher filz que ie vous don
 roy en passant de tout l'at
 nelle de mon coeur
 Marie Anne de Roynne

128. Marysieńka Sobieska. Początek XVIII w.

Royaume de Pologne et de Lithuanie
 Cher Pere, qui se montent pour les
 premiers Mois à la somme de quatre mille
 cinq livres. À l'effet de quoy Nous
 de Notre main le present Écrit, e
 ser Notre Cachet. A Rome le 15 Decbre 1729.
 Clementine K

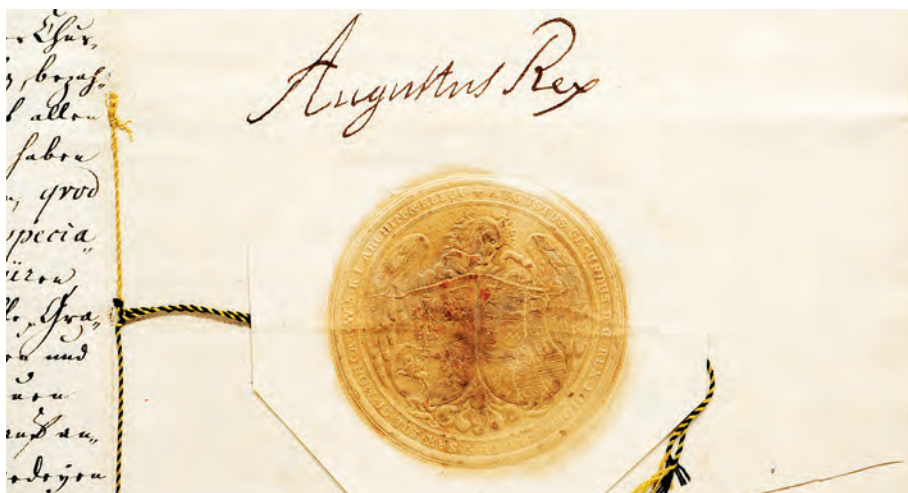
129. Maria Klementyna Sobieska. 1729.

rent z ratusza paryskiego, dat. Rzym 15 XII 1729. Autograf („Clementine”). Pieczęć sygnetowa w czerwonym laku. Karta 27,5x20 cm. 1800,-

Z odręcznym podpisem Marii Klementyny z Sobieskich Stuart oraz odciskiem jej pieczęci sygnetowej z dwiema tarczami (na prawej: heraldycznie herby Anglii, Szkocji i Irlandii, a na lewej herby Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego). Język francuski. Dotyczy wypłaty p. Perichon, notariuszowi z paryskiego Châtelet sumy 4125 liwrow z pieniędzy ustąpionych jej przez ojca, królewicza Jakuba Ludwika Sobieskiego. Ślady składania. Pieczęć wyraźna. Stan więcej niż dobry.

(Patrz ilustracja)

- 130. August II Mocny** (1670-1733), król Polski, elektor saski. Przywilej dla generała artylerii koronnej, członka Tajnej Rady Wojennej, kawalera Orderu Orła Białego,

130. August II Mocny. Przywilej. 1727.

Jakuba Henryka Flemminga (1667-1728) zatwierdzający mu należne sumy za udział w militarnych działaniach państwa. Dat. Drezno 31 V 1727, autograf królewski („Augustus Rex”) i pieczęć królewska z dwoma kartuszami Rzeczypospolitej i Saksonii wyciśnięta przez papier. K.4, 33,5x20 cm. 2600,-

Z odręcznym podpisem króla Polski Augusta II oraz ministra E.Ch. Manteuffla. Język niemiecki pisa-ny starannym kaligraficznym pismem. Przywilej wystawiony dla J.H. Flemminga z powodu jego długów wobec mieszkającej we Wrocławiu Maximiliany z Lambertów hr. Oppersdorffowej. W poprzednich latach Flemming kupował różne dobra na Śląsku i kwota 333 333 talarów należna Oppersdorffowej została zabezpieczona tym dokumentem ze względu na niewypłacone generałowi sumy ze strony skarbu państwa. Król nakazuje zabezpieczenie w roku 1728 kwot należnych na podatku morskim (Pfandcammer) w Gdańsku ministrowi A.Ch. Wackerbarthowi odpowiedzialnemu również za budowę wojenne. Resztę kwoty ma spłacić w imieniu władcy Kaspar baron Blumenthal dzierżawca salin w Wieliczce. Ponieważ Flemming zmarł w roku następnym, król wydał kolejny przywilej potwierdzający prawa do w/w sum wdowie Tekli z Radziwiłłów (który był oferowany na Aukcji Lamusa XXXVII poz 136). Oba te dokumenty wraz ze spuszczoną archiwalną po śmierci Tekli Radziwiłłówny były przechowywane w archiwum w Nieświeżu. Efektowna czytelna odbitka pieczęci. Stan dobry.
(Patrz ilustracja)

- 131. Stanisław Leszczyński (1677-1766), król Polski i książę Lotaryngii.** Nadanie urzędu rejenta w Lunéville Leopoldowi Józefowi Chedeville, dat. Lunéville 10 VI 1749. Autograf królewski („Stanislas Rey”). Karta pergaminowa, 23,5x55,0 cm. 4000,-

Z odręcznym podpisem króla Stanisława Leszczyńskiego, jako władcy księstw Lotaryngii i Baru. Język francuski. Na odwrocie adnotacje urzędowe. Niewielkie zażółcenia lub zbrązowienia, drobne naddarcia przy krawędzi i ślady składania. W części środkowej nacięcia, będące śladami po przywie-szonej pieczęci. Poza tym stan dobry.

- 132. August III (1696-1763), król Polski i elektor Saksonii.** List do Valerio Santa Croce, zawierający podziękowanie za życzenia przesłane z okazji świąt Bożego Narodzenia, dat. Dresda [Drezno] 26 III 1753. Autograf królewski („Augusto Re”). Karta 29,7x18,2 cm. 1500,-

Z odręcznym podpisem Augusta III, króla Polski. Język włoski. Odbiorcą pisma był włoski arystokrata Valerio Santacroce ks. (papieski) di Oliveto. Ślady składania i zbrązowienia. Poza tym stan dobry.

- 133. Stanisław August Poniatowski (1732-1798), król Polski.** List uwierzytelniający dla Józefa Buczyńskiego, komornika ziemskiego i posła królewskiego na sejmik poselski łomżyński, dat. Warszawa 16 VI 1766. Autograf króla („Stanisław August Król”) i jego sekretarza („Klemens Kozłowski”). Pieczęć wielka koronna odcisnięta przez papier. Karta, 30,7x37,5 cm. 2000,-

Z odręcznym podpisem króla Stanisława Augusta oraz Klemensa Kozłowskiego królewskiego sekretarza i strażnika pieczęci wielkiej koronnej. Język polski. Na odwrocie wiersz łaciński z epoki. Zbrązowienia, ślady składania i podklejenia. Stan ogólny dobry.

– Początki giełdy zbożowej –

- 134. Stanisław August Poniatowski (1732-1798), król Polski.** List do (Stanisława Grzegorza) Worcella, podstolego litewskiego, z prośbą o okazanie pomocy Gasińskiego, szambelanowi królewskiemu, udającemu się w sprawach króla na kontrakty dubieńskie, dat. Warszawa 1791. Autograf królewski („Stanisław August Król”) pod tekstem. Karta, 25x17 cm. 2000,-

Z odręcznym podpisem Stanisława Augusta Poniatowskiego, ostatniego króla Polski. Język polski. Brak daty dziennej w liście, pomimo wyszkolenia w takich sprawach królewskich sekretarzy, poddaje w wątpliwość fakt wysłania listu. Po pierwszym rozbiórce Polski i odpadnięciu Lwowa od Rzeczypospolitej, wołyńskie Dubno stało się miejscem słynnych kontraktów (zjazdów handlowych). Były to już nie zwykłe jarmarki, ale i początek giełdy zbożowej związanej z hurtem i kredytem, dające znaczne dochody dla królewskiego skarbu. Jak dotąd w odróżnieniu od lwowskich kontraktów dubieńskie nie doczekały się opracowania. Na odwrocie francuskie zapiski. Ślady składania i drobne zagniecenia. Stan dobry.

- 135. Gomoliński z Gomolina Jan,** pisarz ziemski sieradzki (od 1543). Kondemnata Marcina Sobieraja za niestawienie na sądzie szlacheckim z powództwa Tomasza Radoszownickiego, dat. in Radomskie [Radomsko] 22 X 1554. Autograf pisarza („Joannes de Gomolin nodarius [sic!] siradensis”). Karta, 33x20,5 cm. 800,-

Z odręcznym podpisem Jana z Gomolina (Gomolińskiego), jako pisarza ziemskiego sieradzkiego. Język łaciński. Wyrok zaoczny sądu ziemskiego w Sieradzu obradującego na sesji wyjazdowej w Radomsku, skazujący Marcina Sobieraja, dziedzica części w Kalinicach, z powodu niestawienia się w sprawie z powództwa Tomasza Radoszownickiego, dziedzica w tychże Kalinicach. Na odwrocie notatki kancelaryjne z późniejszych wieków. Ślady składania i konserwacji dokumentu. Tekst zwarty i czytelny. Stan dobry.

- 136. Lubomirski Aleksander Michał (1614-1677),** koniuszy koronny i starosta sandomierski, późniejszy wojewoda krakowski. Ugoda pomiędzy Zofią z Sierakowa, wdową po zmarłym Aleksandrze Grodzkim, dziedziczką dóbr Rzeczycy Okrągła oraz Sebastianem Przyborowskim, synem zmarłego Samuela, dat. Sandomierz 13 II 1666. Autografy starosty sandomierskiego („Alexander Lubomirski”). Pieczęć urzędowa starosty odcisnięta przez papier. Bifolium, 32,1x19,7 cm. 900,-

Z odręcznym podpisem ks. Aleksandra Michała Lubomirskiego, jako starosty sandomierskiego oraz korektora (pisarza?) Lutostańskiego. Język łaciński. Wypis z nieistniejących już akt grodzkich sandomierskich. Obie strony aprobują i zobowiązują się dotrzymać warunków kontraktu zawartego w dniu 13 II 1666 w Sandomierzu pod zakładem 6 tys. złotych. Na odwrocie dawne sygnatury. Odcisk urzędowej pieczęci z herbem Śreniawa. Na odwrocie tytuł dokumentu i streszczenie oraz dawne sygnatury. Ślady składania, po konserwacji. Stan dobry.

- 137. Matczyński Marek** (1631-1697), podskarbi koronny, późniejszy wojewoda ruski. Zaświadczenie dla Jana Koniecpolskiego, starosty sieradzkiego, o uiszczeniu zapłaty z tegoż starostwa w wysokości 600 złotych starej i 600 złotych nowej kwarty, dat. Lwów 17 XII 1690. Formularz drukowany, ręcznie wypełniony. Autograf pisarza skarbu koronnego („Kazim. Kowalkowski”) i pieczęć Matczyńskiego, jako podskarbiego koronnego. Karta, 33,7x20,8 cm. 700,-

Z odręcznym podpisem podstolego dobrzyńskiego Kazimierza Kowalkowskiego (?-1697), pisarza Skarbu Koronnego, w imieniu Marka Matczyńskiego. Ciekawy odcisk czteropolowej pieczęci herbowej Matczyńskiego z herbem Jastrzębiec i herbami przodków po kądzieli. Ślady składania, poza tym stan bardzo dobry.

- 138. [Kosów Poleski]. Uwierzytelniony wypis** z archiwum diecezji wileńskiej następujących dokumentów. 1. Owanta 1 VIII 1520, Jerzy Juriewicz [Ościk], wojewodzie trocki, dzierżawca oniejszyński i jego żona Anna nadają kościołowi parafialnemu w Koszowie 8 poddanych, karczmy i pewne grunty. 2. Wilno 22 VII 1626, Lew Sapieha, wojewoda wileński, hetman wielki litewski uposaża na nowo kościół parafialny, dat. Wilno 10 VII 1724. Autografy: notariusza („Hieronim Dominic Szymkowicz”), sekretarza wielkiego litewskiego („Josaphat Michael Karp”) i kanonika wileńskiego oraz wizytatora generalnego („Antonius Nicolaus Dux Radziwiłł”). Dwie pieczętki sygnetowe (lakowe). Bifolium, s. [3], 31,5x20 cm. 600,-

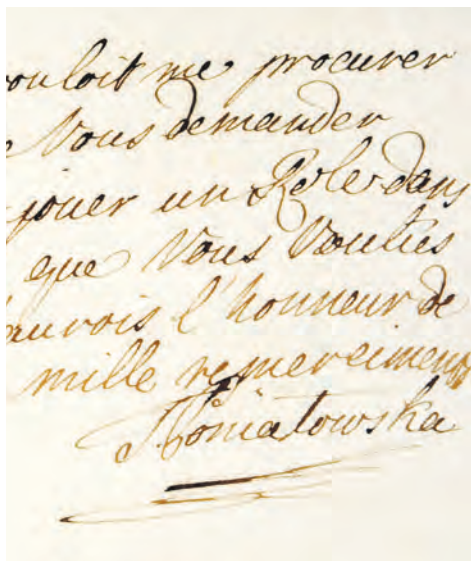
Z odręcznymi podpisami Hieronima Dominika Szymkowicza, notariusza publicznego akt konsystorza biskupstwa wileńskiego oraz notatki o przedstawieniu niniejszego wypisu podczas wizytacji kościoła parafialnego w Koszowie (**parafii Tadeusza Kościuszki**) w dniu 19 III 1732, odręcznie podpisana przez Józefa Michała Karpię, sekretarza wielkiego litewskiego, kustosa wileńskiego, prepozyta trockiego i jasińskiego, i podczas wizytacji w dniu 5 II 1766, odręcznie podpisana przez Antoniego Mikołaja ks. Radziwiłła, kanonika gnieźnieńskiego i wileńskiego. Pod autografami wizytujących odciski pieczętek sygnetowych w czerwonym laku: 1) z herbem własnym Karpiów (w znacznej części zachowana); 2) Ks. Radziwiłła (nieczytelny odcisk). Na odwrocie notatki. Zbrązowienia, ślady składania i naderwanie dokumentu wewnątrz. Stan dobry.

- 139. Brühl Henryk** (1700-1763), generał artylerii koronnej oraz pierwszy minister (od r. 1738) i faworyt króla Augusta III. Życzenia noworoczne dla Fryderyka III, księcia saskiego na Gotha, dat. Warszawa 26 XII 1757. Autograf ministra („Gf Brühl”). Pieczęć herbowa ministra pod koroną hrabiowską odcisnięta w laku na dołączonej i zachowanej kopercie (10,5x17 cm). Bifolium, 33,2x20,0 cm. 1500,-

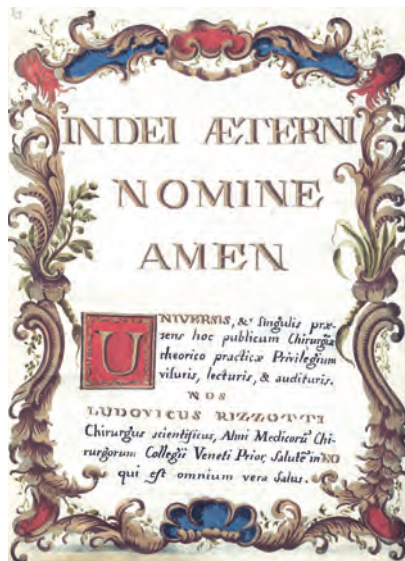
Z odręcznym podpisem Henryka Brühla, pierwszego ministra księcia-elektora saskiego i króla polskiego Augusta III. Język niemiecki. Koperta adresowana w języku francuskim z pięknie zachowanym odciskiem złożonego herbu hrabiego cesarstwa Rzeszy („Reichsgraf”). Zbrązowienia i ślady składania bifolium. Stan dobry.

- 140. Poniatowska Teresa** (1736-1806), matka ks. Józefa Poniatowskiego. Liścik dworski do Ludwiki Anny z Zyberków Borchowej podkanclerzyny wielkiej koronnej z prośbą o zezwolenie jej córce (Izabeli) na wzięcie udziału w dworskim przedstawieniu teatralnym. Bez datacji (lata 60. XVIII w.). Z podpisem „T. Poniatowska”, karta 23x18 cm. 800,-

Pismo odręczne matki ks. Józefa Poniatowskiego, Teresy z hr. Kinskych Andrzejowej Poniatowskiej. Typowy dla epoki krótki liścik (bez grzecznościowych formuł powitalnych) przekazywany bezpośrednio przez służbę dworską z pałacu do pałacu. Poniatowska pisze w imieniu „księżnej wojewodziny” (prawdopodobnie Izabeli z Flemmingów Czartoryskiej, która miała prywatny teatr) w sprawie roli w przedstawieniu komediowym córki Izabeli późniejszej żony Kazimierza Platera. Język francuski. Pieczęć tuszowa „Warklany”. Ślady złożenia. Stan dobry.
(Patrz ilustracja)

140. Teresa Poniatowska. List. Lata 60. XVIII w.

143. Dyplom lekarski. 1782.

- 141. Pac Michał Jan** (1730-1787) marszałek generalny litewski konfederacji barskiej, właściciel Dowspudy i zamku Krzyżtopór. List do Ludwiki Anny z Zyberków Borchowej podkanclerzyny wielkiej koronnej. Dowspuda 30 III 1767. Pismo nadawcy z autografem „M.Pac”, 23,1x18,8 cm. 800,-

List odręczny marszałka M. J. Paca. Pac pragnie przybyć do Warszawy i liczy na pokoje wynajmowane w pałacu Radziwiłłów. Żali się żartobliwie, że Borchowa wspominała kiedyś o potrzebie posiadania chartów, ale Pac sądził, że to nie pilna sprawa. Teraz „to bym ich y z piekła wyrwał” i chciałby wraz z Orfeuszem z psiarni Plutona je schwytać. Stwierdza, iż dostać charty jest bardzo trudno, ale będzie się starał. Ponieważ adresatka poszukuje obożnego litewskiego (Leonarda Pocięja) Pac stwierdza, że „daleko od siebie mieszkamy” i jedynie na zjazdach publicznych go widuje. Pieczęć tuszowa „Warklany”. Stan dobry.

- 142. [Pacyków - karczma]. Akt arendy** (dzierżawy) karczmny we wsi Pacyków k. Doliny w stanisławowskim dla starozakonnego Nosyma Fiszkiewicza z miasta Dolina. Autograf („Skąpski”). Rachinia(Rachynia) 6 I 1771. Karta 33x20cm. 600,-

Akt dzierżawy karczmny wiejskiej żydowskiemu karczmarzowi na jeden rok za 400 złotych płatnych w dwóch ratach „złotem obrączkowym” lub „monetą białą” (srebrną). Język polski. Zezwala się sprzedawać „trunki różne”, aby „dobrą miarą sprawiedliwie przedawał”, ale **zabrania się dawać kredyt uboższemu więcej niż 4 zł a „lepiej się maiaćemu” więcej niż 6 zł łącznie, pod rygorem przepadku długu** co ma „dwór” rozsądzać. Zobowiązuje się też, aby karczmarz (z resztek) karmił dwa pańskie wieprzki i jednego woła, a w zamian dziedzic pozwala mu brać z młyna „miarę pietnasto wymiaru”. Zastrzega sobie arendarz, aby chłopci miejscowi nie kupowali gdzie indziej trunków do domów swych pod rygorem przynajmniej dwóch talarów dla dworu i dwóch dla karczmarza. Wymienia się też zakaz mielenia zboża przez „gromadę” w innych młynach pod karą konfiskaty zboża lub mąki. Arendarz ma również prawo pobierać podatek mostowy i spaśny od podróżnych wg obowiązującego prawa. Jeśliby karczmarz miał problemy z egzekucją długów od chłopów otrzyma pomoc od ekonomy a także ochronę w przypadku usiłowania zdemolowania karczmy, młyna lub winnicy. Bardzo rzadki, niespotykany na rynku antykwarycznym XVIII w. dokument, dający pośredni obraz hierarchii ekonomicznej mieszkańców polskiej wsi. Pokazuje ścisłą współpracę dzierżawcy z dworem, ale też i bierze w ochronę chłopów nadmiernie wydających pieniądze na wódkę. Miejscowość Pacyków zasłynęła w 1. poł. XX w. cenioną manufakturą figur fajansowych. Ślady składania. Stan dobry.

– Z wystawy bibliofilskiej we Lwowie –

- 143. [Dyplom lekarski]. Dyplom na doktora chirurgii** Uniwersytetu Medycznego w Wenecji dla Jana Benedykta Sebastianiego (Ioannis Benedicti Sebastiani), dat. Venetiis 13 IX 1782. Rękopis kaligrafowany, iluminowany ze złotą bordiurą i złotymi inicjałami. Autografy dziekanów Kolegiów Akademii Medycznej w Wenecji („Ludovicus Rizzotti” i „Joannes Ferni?”) oraz kanclerza kolegium („Antonius Soes”). Pergamin, s. [4], 22,7x16,2 cm. 900,-

Z odręcznymi podpisami wyżej wymienionych rektorów. Język łaciński. Pismo kaligrafowane, również złotem. Inicjały złote na czerwonym tle w złotej ramce. Na pierwszej karcie misterne iluminowane obramowanie złoto-czerwono-niebieskie w stylu rokokowym. Dalsze karty ze złotą bordiurą przy marginesie. Dyplom był opisany w „Katalogu wystawy książek i exlibrisu”, wystawy urządzonej staraniem Zrzeszenia Urzędników Banku Gospodarstwa Krajowego, Oddział Lwów w 1933 r. Stan bardzo dobry. (Patrz ilustracja na stronie poprzedniej)

- 144. Ogiński Franciszek Ksawery (1742-1814)** kuchmistrz wielki litewski. List do bratanka Michała Kleofasa Ogińskiego, miecznika litewskiego i kompozytora, gratulujący mu misji posła nadzwyczajnego do Holandii. Mołodeczna 3 VII 1790. Autograf („Fran.Xawery X. Ogiński Kuchmistrz WXXLit mp”) Bifolium 24x19 cm. 700,-

Pismo odręczne F. K. Ogińskiego z podpisem. Język polski. Stryj gratulując Ogińskiemu stanowiska posła nadzwyczajnego do Holandii podkreśla doniosłość misji dla dobra Rzeczypospolitej oraz zauważa, że funkcja ta „przynosi imieniowi naszemu sławy”. Podczas misji dyplomatycznej książkę kupił w Amsterdamie i **przysłał do Polski słynny obraz Rembrandta „Lisowczyk”**. Ślad złożenia. Stan dobry.

- 145. [Komisja Porządkowa Cywilno-Wojskowa powiatu żytomierskiego].** Zalecenie posłom województwa kijowskiego na sejm, aby poparli skargę Komisji Porządkowej Cywilno-Wojskowej powiatu latyczowskiego na wojsko o dokonanie podczas przemarszu szkód, dat. Żytomierz 14 IV 1791. Autografy 5 członków Komisji. Pieczęć sucha Komisji odcisnięta przez papier. Bifolium. 33,5x20,7 cm. 400,-

Z odręcznymi podpisami komisarzy: Feliksa z Wielkiego Potoku na Modylowie Potockiego, podcałszego owruckiego i prezesa; Antoniego na Wielkich i Małych Pieńkach Pieńkowskiego; Ignacego Mokłala, kanonika katedralnego; Józefa Uszaka, dziekana owruckiego i proboszcza oraz Kazimierza Dyakowskiego. Język polski. Ślady składania. Stan dobry.

- 146. Mieszkowski Jan Kwiryn (1744-1819), marszałek polny [generał brygady] Armii Renu Republiki Francuskiej.** List do niewymienionego z imienia i nazwiska adresata, określonego zgodnie z francuskim zwyczajem obywatelem, dat. Porrentruy 30 I 1793. Autograf („Le M-al. ... Mieszkowsky”). Bifolium, 20x18,5 cm. 900,-

Z odręcznym podpisem Jana Kwiryna Mieszkowskiego, jako rewolucyjnego marszałka. Język francuski. Nadawca przesyła kopię listu Jakuba Piotra Villemazy, komisarza generalnego przy Armii Renu i poleca ściśle stosować się do znajdujących się w nim zaleceń, a w związku z objęciem przez Mieszkowskiego dowództwa w Porrentruy, nakazuje przesłanie raportu o obecnej sytuacji. Mało znany w zbiorach polskich autograf Polaka, m.in. uczestnika walk o niepodległość Stanów Zjednoczonych (1780-1783), a od 1792 r. rewolucyjnego marszałka (generała). Brał on później udział w walkach z Wandejczykami, ale po rozbiciu jego dywizji został wycofany z frontu i nie wziął udziału w pacyfikacji Wandei. Ślady składania, poza tym stan dobry.

- 147. Ogiński Michał Kleofas (1765-1833), ostatni podskarbi wielki litewski, uczestnik powstania kościuszkowskiego i kompozytor.** Akt na mocy prawa prezastawnego przyjęcia i zatwierdzenia kwoty 50 tys. zł od szambelana Józefa Matkiewicza na

dobrach Ogińskiego Bala Kownacka nad Niemnem. Grodno, 24 VII 1793, bifolium, 36,5x22,5 cm. 900,-

Z odręcznym podpisem Michała Kleofasa Ogińskiego. Książę potwierdza, iż nie będzie rościł pretensji do kwoty wymienionej co daje w przyszłości możliwość Matkiewiczom nabycia majątku, na którym jest dług. Podpisy świadków Walentego Przesmyckiego oraz drugi podpis nieczytelny. Wpis z urzędu Aktów Ziemiańskich w Grodnie z 17 lipca 1793 informujący o stawieniu się M. K. Ogińskiego, który potwierdził swe prawo przestawne do majątku Bala Kownacka podpisany przez Ciemnołńskiego. Uzupełniony ubytek prawego marginesu dokumentu (ok 1 cm) z częściowym brakiem tekstu. Po fachowej konserwacji.

- 148. [Królewiec]. Königsbergsche revidirte Krieger und Domainen Cammer Canzeley Sportul Taxe.** 4°, [4], ok. 1790 r. 280,-

Rękopis w jęz. niemieckim będący inwentarzem do dokumentów znajdujących się w trzech tomach, dotyczących podziału na urzędy w „kamerze królewieckiej” – komisarzy, adwokatów, łowczych, leśniczych, asesorów itp. oraz spraw związanych z miastem - magistrat, urzędy miejskie, dzierżawy. Stan dobry.

ARCHIWA RODOWE

ARCHIWUM RZEWUSKICH

– Adam Wawrzyniec Rzewuski –

- 149. Stanisław August Poniatowski (1732-1798), król Polski.** Nadanie dla Adama Wawrzyńca Rzewuskiego urzędu kasztelana witebskiego po awansie Adama Felkerzamba na urząd wojewody inflanckiego, dat. Warszawa 5 XI 1790. Autografy króla („Stanisław August Król”) i jego sekretarza („Jan Zarzycki”). Pieczęć wielka litewska odcisnięta przez papier. Bifolium, 24,5x39,5 cm. 1500,-

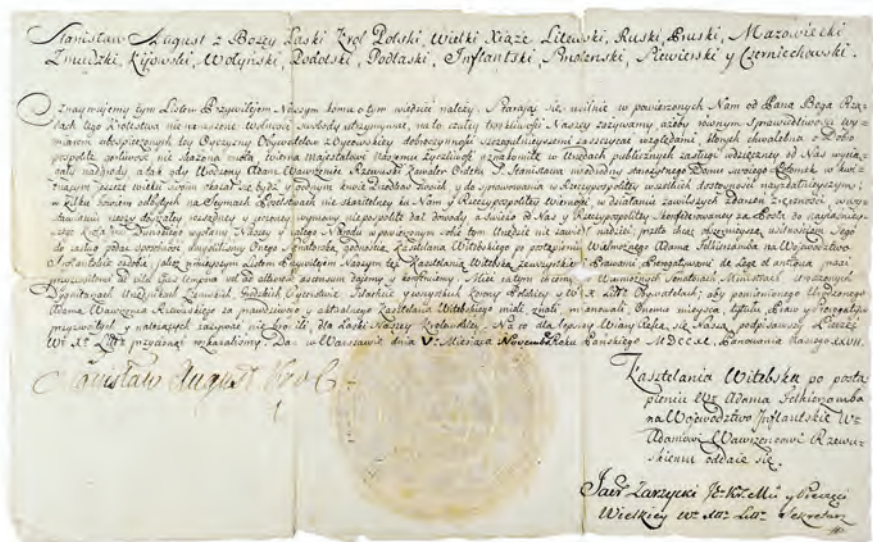
Z odręcznym podpisem króla Stanisława Augusta oraz Jana Zarzyckiego królewskiego sekretarza i strażnika pieczęci wielkiej koronnej. Język polski. Dygnitarzem był Adam Wawrzyniec Rzewuski (1760-1825), poseł na sejmy, pisarz polityczny i dyplomata oraz **stryj pułkownika Seweryna Rzewuskiego** (1766-?). Z urzędu, już fikcyjnego w momencie nadania, zrezygnował ostatecznie po II rozbiore Polski, argumentując, że nie może go pełnić „kiedy ziemia wolnych skalana jest przebywaniem na niej zagranicznego żołnierza”. Wewnątrz bifolium notatka z informacją o wpisaniu dokumentu w dniu 2 X 1803 do akt sądu głównego departamentu cywilnego guberni kijowskiej. Na odwrocie adnotacja o opieczętowaniu dokumentu za kanclerstwa Aleksandra Sapiehy, kanclerza litewskiego. Ślady składania z przetarciami w miejscu złożenia. Karta tylna uszkodzona, luźna część z tytułem dokumentu. Poza tym stan dobry.

(Patrz ilustracja na stronie następnej)

– Seweryn Rzewuski, pułkownik, kawaler Orderu Virtuti Militari –

- 150. Stanisław August Poniatowski (1732-1798), król Polski.** Nadanie Sewerynowi Rzewuskiemu rangi podpułkownika w regimencie pieszym Wojsk Księstwa Litewskiego imienia Radziwiłłów, dat. Warszawa 21 I 1791. Autografy króla („Stanisław August Król”) i jego sekretarza („Jan Zarzycki”). Pieczęć wielka litewska odcisnięta przez papier. Bifolium, 39x24 cm. 3000,-

Z odręcznym podpisem króla Stanisława Augusta Poniatowskiego oraz Jana Zarzyckiego, królewskiego sekretarza i strażnika pieczęci wielkiej litewskiej. Język polski. Seweryn Rzewuski (1766-?), syn Stanisława Ferdynanda, konfederata barskiego i feldmarszałka austriackiego. Pułkownik wojsk Wielkiego Księstwa Litewskiego i poseł województwa kijowskiego na Sejm Czteroletni w 1790 r. oraz uczestnik wojny polsko-rosyjskiej 1792 r. Bratanek targowiczana Seweryna Rzewuskiego, autora

149. Stanisław August. Nadanie dla Adama Wawrzyńca Rzewuskiego. 1790.

fantastycznej genealogii Rzewuskich (patrz niżej). Po upadku Rzeczypospolitej został „wielkim hulaką i kobieciarzem”, który „cały swój majątek i 800 000 zł posagu żony strwonił”. Z Ukrainy przeniósł się na Litwę i tam w „małej wiosce zapisanej mu przez ojca chrzestnego Radziwiłła [Panie Kochanku], w biedzie życia dokonał” (Pamiętniki Tadeusza Bobrowskiego, W. 1979, t. I, s. 185). Na odwrocie notatki z informacjami o opieczętowaniu dokumentu za kanclerstwa Aleksandra Sapiehy, kanclerza litewskiego i o wpisaniu dokumentu w dniu 24 I 1791 do akt Komisji Wojskowej Obojga Narodów. Ślady składania. Stan bardzo dobry.

– Przysięga na wierność Konstytucji 3 Maja –

- 151. [Komisja Wojskowa Obojga Narodów].** Zaświadczenie z akt Komisji Wojskowej Obojga Narodów o wykonaniu przez Seweryna Rzewuskiego, szefa 8 regimentu piezego imienia Radziwiłłów, przysięgi na wierność Konstytucji 3 Maja, dat. Warszawa 12 VII 1791. Autograf pisarza Komisji („Jf Jasiński”). Pieczęć komisji odcisnięta przez papier. Bifolium, 35,8x21,0 cm. 1500,-

Z odręcznym podpisem Józefa Jasińskiego, pisarza Komisji Wojskowej Wojsk Księstwa Litewskiego. Język polski. W formie wypisu z protokołu Komisji Wojskowej Obojga Narodów z suchym, częściowo czytelnym, odciskiem jej pieczęci. Komisja stanowiła od listopada 1788 r. kolegialny organ Sejmu Rzeczypospolitej. Zbrązowienia, ślady składania. Stan dobry.

- 152. Stanisław August Poniatowski (1732-1798), król Polski.** Nominacja Seweryna Rzewuskiego, pułkownika w regimencie piezszym imienia Radziwiłłów, szefem tegoż regimentu po rezygnacji Mikołaja Radziwiłła, dat. Warszawa 29 VII 1791. Autograf królewski („Stanisław August Król”) i królewskiego sekretarza („Wincenty Białopiotrowicz”). Pieczęć mniejsza litewska odcisnięta przez papier. Bifolium, 39x24 cm. 3000,-

Z odręcznym podpisem króla Stanisława Augusta Poniatowskiego oraz Wincentego Białopiotrowicza, łowczego lidzkiego i królewskiego sekretarza. Język polski. Na odwrocie notatki z informacjami o opieczętowaniu dokumentu za podkanclerstwa Joachima Chreptowicza, podkanclerzego litewskiego

i o wpisaniu dokumentu w dniu 6 IX 1791 do akt Komisji Wojskowej Obojga Narodów. Ślady składania i zagniecenia. Poza tym stan dobry, a pieczęci bardzo dobry.

- 153. [Komisja Wojskowa Obojga Narodów].** Zaświadczenie o mianowaniu Seweryna Rzewuskiego szefem regimentu pieszego imienia Radziwiłłów przez króla Stanisława Augusta w dniu 29 VII 1791, dat. Warszawa 6 IX 1791. Autograf pisarza Komisji („Jf Jasiński”). Pieczęć Komisji odcisnięta przez papier. Bifolium, 35,5x20,7 cm. 600,-

Z odręcznym podpisem pisarza Józefa Jasińskiego, jak wyżej. Język polski. Tytuł oryg. dokumentu: „Forsztellacya JW. Rzewuskiego na szarżę Szefostwa Regimentu 8go Woyska W.X.Lit-go”. Suchy, mało czytelny odcisk pieczęci Komisji. Ślady składania. Stan dobry.

– Nadanie Krzyża Virtuti Militari –

- 154. Stanisław August Poniatowski (1732-1798),** król Polski. Nadanie Sewerynowi Rzewuskiemu, szefowi regimentu pieszego imienia Radziwiłłów wojsk Obojga Narodów, Krzyża Virtuti Militari, dat. Warszawa 20 VII 1792. Formularz drukowany, ręcznie wypełniany. Autograf królewski („Stanisław August Król”). Pieczęć królewska odcisnięta przez papier. Bifolium, 23,0x38,6 cm. 12 000,-

Z odręcznym podpisem króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Język polski. Dyplom królewski na Krzyż Virtuti Militari ustanowiony 12 VI 1792 r. i nadawany początkowo w formie medalu owalnego. W literaturze przedmiotu przyjmuje się, że na przełomie sierpnia i września zmieniono jego kształt na formę krzyża. W niniejszym dyplomie z lipca 1792 r. mowa już o formie krzyża z jego dokładnym opisem oraz emblematami zarówno Orła Białego, jak i Pogoni Litewskiej. Na bocznym marginesie notatka o wpisaniu dokumentu w dniu 31 X 1816 do akt sądu ziemskiego mińskiego, poniżej odcisk pieczęci tegoż sądu w czarnym tuszu. Ślady składania i drobne przetarcia. Poza tym stan dobry. Wyjątkowy dyplom królewski opisujący dokładnie pierwotną wersję najzaszczytniejszego polskiego odznaczenia wojskowego w kształcie krzyża. Unikat.

(Patrz tablica XIII)

- 155. [Stanisław August Poniatowski].** List Seweryna Rzewuskiego, szefa regimentu pieszego Wojsk Księstwa Litewskiego, do króla Stanisława Augusta z prośbami o uzupełnienie stanu osobowego regimentu i udzielenie mu czteromiesięcznego urlopu, dat. B.m. 4 VIII 1792. Autografy nadawcy („S. Rzewuski”) i króla („S.A.R.”) wraz z adnotacją. Karta 38,0x23,5 cm. 1200,-

Z odręcznymi podpisami Stanisława Augusta Poniatowskiego, króla Polski i adnotacją władcy („O Urlaub do komenderującego diwizyi odsyłam”) oraz Seweryna Rzewuskiego, pułkownika regimentu, autora listu. Język polski. W piśmie nadawca wspomina o znacznych osobistych kosztach, jakie poniósł dla utrzymania tegoż pułku. Ślady składania. Inkaust nieco wyblakły. Podpis i adnotacja królewska wyraźna i czytelna. Stan dobry.

- 156. Stanisław August Poniatowski (1732-1798),** król Polski. Zgoda na trzymiesięczny urlop dla Seweryna Rzewuskiego, szefa regimentu pieszego imienia Radziwiłłów, dat. Warszawa 8 VIII 1792. Autograf królewski („Stanisław August Król”). Bifolium, 33x21 cm. 2000,-

Z odręcznym podpisem króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Język polski. Odpowiedź króla na podanie złożone wyżej pod datą 4 VIII 1792. Ślady składania. Stan dobry.

- 157. [Rzewuski Seweryn].** Zaświadczenie o stanie zdrowia Seweryna Rzewuskiego wystawione przez lekarza wiedeńskiego, dat. Wien 28 VIII 1797. Autograf wysta-

wiającego („Johann Knobloch”). Pieczęć sygnetowa tegoż (lakowa). Bifolium, 37,5x23,5 cm. 600,-

Pismo odręczne Johanna Knoblocha, doktora medycyny i profesora. Język niemiecki. Nad tekstem odcisnięty w czarnym tuszu znak pobrania opłaty stempłowej. Odcisk pieczęci w czerwonym laku z inicjałami wystawcy. Ślady składania i drobne zagniecenia na krawędziach. Poza tym stan dobry.

- 158. [Rzewuski Seweryn]. Wypis z akt sądu ziemskiego powiatu machnowieckiego,** zawierający wystawiony w dniu 1 II 1799 w Warszawie dokument, w którym ks. Józef Poniatowski zaświadcza na podstawie posiadanych akt Kancelarii Wojskowej króla Stanisława Augusta, o stopniach wojskowych Seweryna Rzewuskiego, dat. Machnówka 9 IX 1816. Podpisy regenta i pisarza sądu ziemskiego. Pieczęć sucha powiatowego sądu ziemskiego. Bifolium, 35x22 cm. 600,-

Pismo odręczne urzędników sądu ziemskiego w Machnówce. Język polski. Zawiera świadectwa patentów oficerskich Seweryna Rzewuskiego wystawionych w Warszawie na rangę podpułkownika w regimencie pieszym imienia Radziwiłłów z dn. 21 I 1781 oraz na stopień pułkownika w tymże regimencie połączone z szefostwem tegoż pułku z dn. 29 VII 1791. Nad tekstem odcisk w czarnym tuszu znaku pobrania opłaty stempłowej. Ślady składania i zagięcia przy krawędzi. Stan dobry.

- 159. [Rzewuski Seweryn]. Metryka chrztu Seweryna Rzewuskiego,** syna Stanisława, chorążego litewskiego i Karoliny z Radziwiłłów na podstawie akt kościoła parafialnego w Słucku z 1766 r., dat. Mińsk 6 X 1832. Podpisy urzędników i pieczęć (tuszowa) Konsystorza Rzymsko-katolickiego w Mińsku. Bifolium, 35,7x22,0 cm. 300,-

Pismo odręczne. Język polski. Wypis z ksiąg metrykalnych parafii w Słucku z 1766 r., zawierający datę chrztu Seweryna Rzewuskiego. Nad tekstem odcisnięty w czarnym tuszu znak pobrania opłaty stempłowej. **Metryka potwierdzająca dotąd nieznane herbarzom i monografiom szczegóły biograficzne pułkownika Seweryna Rzewuskiego.** Ślady składania i drobne zagięcia. Poza tym stan dobry.

– Genealogia rodu Rzewuskich –

*Zbiór fantastycznych wywodów genealogicznych o pochodzeniu rodu Rzewuskich od króla Jadźwingów Rzewina oraz prób udowodnienia starożytności tytułu książęcego domu Rzewuskich. Za autora tych prac uchodzi **Seweryn Rzewuski (1743-1811), hetman polny koronny i późniejszy targowiczaniec**, syn Wacława. Obaj z ojcem Wacławem byli deportowani przez Rosję do Kaługi (1769-1773). Z racji tej długo korzystali z kredytu zaufania opinii szlacheckiej, a tym samym uchodzili za męczenników sprawy narodowej i wolności szlacheckiej. Wytworzona genealogia Rzewuskich, odnosząca się do sarmackiej tradycji w połączeniu z elementami antycznymi i jaćwieskimi, stanowi przykład części staropolskiej kultury odchodzącej już epoki Rzeczypospolitej szlacheckiej oraz błędnych szlaków genealogii w Polsce.*

- 160. [Rzewuscy]. Rzewinów Kameleonów a Najsławniejszych Wodzów Sukcesywa Tabella.** Wyjątek z Kroniki Woynik Wołnosty, 2 poł. XVIII w. Bifolium, s. [3], 35,5x22 cm. 400,-

Genealogia Rzewuskich pochodząca rzekomo z kroniki odnalezionej za czasów panowania króla Stefana Batorego autorstwa Woynika Wołnostego. Język polski. Obejmuje 21 pokoleń Rzewinów, przodków rodu Rzewuskich od czasów rzymskich po Leszka Czarnego. Ślady składania. Stan dobry.

ARCHIWUM MELENIEWSKICH

Rodzina Meleniewskich h. Topacz w XVII w. stanowiła drobną miejscową szlachtę, osiadłą na Kijowszczyźnie i Wołyniu. Dopiero u schyłku XVIII w. niektórzy jej przedstawiciele zdobyli niewielką pozycję majątkową. Do najwybitniejszych jej przedstawicieli należał Feliks Meleniewski (1846-1908), ziemianin z okolic Winnicy, żonaty z Ernestyną hr. Rzewuską, komandor maltański i kawaler wielu orderów. W swojej willi na Lazurowym Wybrzeżu w Hyères zgromadził szereg dzieł sztuki i pamiątek rodzinnych, które przetrwały w rękach rodziny kolejne stulecie. Poniżej prezentujemy fragment jego rodzinnych archiwaliów, które obok prezentowanych powyżej dokumentów związanych z Sewerynem Rzewuskim stanowiły skromną część tych zbiorów.

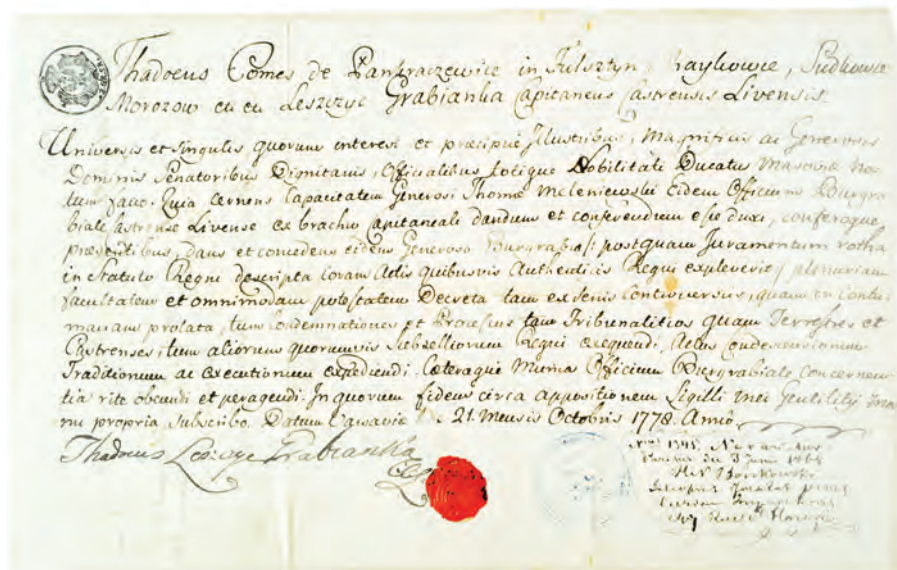
- 165. Stanisław August Poniatowski (1732-1798), król Polski.** Nadanie urzędu stolnika lwowskiego dla **Tomasza Meleniewskiego**, dat. Warszawa 23 IV 1781. Autografy króla („Stanislaus Augustus Rex”) i jego sekretarza („Antonius Sikorski”). Pieczęć wielka koronna odcisnięta przez papier. Bifolium, 23x38,2 cm. 2000,-

Z odręcznym podpisem króla Stanisława Augusta oraz Antoniego Sikorskiego królewskiego sekretarza i strażnika pieczęci wielkiej koronnej. Język łaciński. Nadanie to nie zostało dotąd uwzględnione w źródłowych publikacjach na temat urzędników województwa ruskiego. W górnym rogu odcisk w czarnym tuszu znaku pobrania opłaty stemplowej, w przeciwległym rogu odcisk w zielonym tuszu z 1868 r. pieczęci działającego w Paryżu tłumacza przysięgłego J.N. Bonkowskiego. Wewnątrz bifolium notatka z informacją o wpisaniu dokumentu w dniu 20 X 1781 do akt grodzkich żytomierskich, a na odwrocie adnotacja o opieczętowaniu dokumentu za kanclerstwa Antoniego Onufrego Okęckiego, biskupa poznańskiego i warszawskiego, kanclerza koronnego. Ślady składania i przetarcia w miejscu złożenia. Pieczęć nieco otarta. Poza tym stan dobry.

- 166. Grabianka Tadeusz (1740-1807), starosta liwski (1770-1780), alchemik, prekursor polskiego mesjanizmu, propagator nauk Emanuela Swedenborga oraz założyciel i przywódca Stowarzyszenia Illuminatów Awiniońskich.** Nadanie Tomaszowi Meleniewskiemu urzędu burgrabiego grodzkiego liwskiego, dat. Warszawa 21 VIII 1778. Autograf („Thadeus Leszczyc Grabianka”). Pieczęć sygnetowa wystawcy (lakowa). Bifolium, 21,4x33,5 cm. 900,-

Z odręcznym podpisem Tadeusza Grabianki, jako starosty liwskiego. Język łaciński. Dokument został wystawiony w okresie, kiedy starosta liwski był całkowicie pochłonięty swoimi pasjami. W swym majątku na Podolu, gdzie założył laboratorium alchemiczne, gościł m.in. Cagliostro. Dzięki licznym dobrom, jak starostwo liwskie, był niezależny finansowo i osiadł w Awinionie. Tam **założył sektę „Nowego Izraela” i obwołał się jej królem**. Jego imię stało się sławne w całej Europie, a on sam myślał o koronie polskiej i przeniesieniu stolicy ludzkości do Jerozolimy. Zrujnowany finansowo powrócił na Ukrainę. Aresztowany przez władze rosyjskie zmarł w niejasnych okolicznościach w twierdzy pietropawłowskiej. Tadeuszowi Grabiance i jego tajemnym naukom oraz obrzędowi poświęcono szereg prac i studiów różnojęzycznych autorów. W Polsce do najbardziej znanych należy dzieło Józefa Ujejskiego („Król Nowego Izraela”, 1924). Jako starosta liwski przyczynił się do budowy murowanego dworu przy zamku, gdzie obecnie mieści się Muzeum Ziemi Liwskiej. Urząd burgrabiego był związany z zastępowaniem starosty. Lista burgrabiów liwskich nie została dotąd w pełni opracowana. U góry odcisk w czarnym tuszu znaku uiszczenia opłaty stemplowej. Pod tekstem odcisk w zielonym tuszu z 1868 r. pieczęci działającego w Paryżu tłumacza przysięgłego J. N. Bonkowskiego. Wewnątrz bifolium notatka z informacją o wpisaniu dokumentu w dniu 20 X 1781 do akt grodzkich żytomierskich. Pieczęć sygnetowa wystawcy w czerwonym laku zatarta. Ślady składania. Stan dobry. (Patrz ilustracja)

- 167. Pius VI (1717-1799), papież (od 1775).** Udzielenie **Michałowi Meleniewskiemu**, kapłanowi unickiemu, prokuratorowi metropolii unickiej w Warszawie i przełożo-

166. Tadeusz Grabianka. Dokument. 1778.

nemu kolegium papieskiego w Wilnie, prawa uwalniania od kar kościelnych, dat. Rome [Rzym] 9 VII 1782. Autograf („Cardin: de ...” podpis nieczytelny). Karta pergaminowa, 28x45,5 cm. 800,-

Z odręcznym autografem upoważnionego kardynała w imieniu papieża Piusa VI. Język łaciński. Pod tekstem odcisk w zielonym tuszu z 1868 r. pieczęci działającego w Paryżu tłumacza przysięgłego J. N. Bonkowskiego. Ślady wielokrotnego składania i drobne zbrązowienia. Stan dobry.

- 168. [Meleniewski Mateusz]. Świadcstwo** ukończenia VI klasy w Kolegium Bazylianów w Lubarze, dat. Lubar 26 VII 1793. Autografy 5 nauczycieli szkoły. Pieczęć szkoły (lakowa). Bifolium, 25,5x38,7 cm. 400,-

Z odręcznymi podpisami X. Marcina Skibińskiego, nauczyciela matematyki i prefekta szkoły oraz X. T. Olszańskiego, A. A. Sienickiego, X. Paulina Kalińskiego i X. Atanazego Malickiego. Język polski. Świadcstwo opisowe, pełne kwiecistych zwrotów, napisane kaligraficznie. Pieczęć w czerwonym laku ukruszona, ale czytelna. Ślady składania. Poza tym stan dobry.

- 169. [Czartoryski Adam – Meleniewski Juliusz]. Zeznanie** w sprawie transakcji dotyczącej wsi Narajówka, zawartej między Juliuszem Mateuszem Meleniewskim i Adamem (Jerzym) ks. Czartoryskim, dat. Hajsyń 14 IV 1822. Wypis z akt sądu ziemskiego powiatu hajsyńskiego. Autografy urzędników sądowych. Pieczęć sądowa odcisnięta w papierze. Bifolium, 21,6x34,5 cm. 200,-

Z odręcznymi podpisami regenta sądu ziemskiego w Hajsynie Gurzańskiego i czytającego akta (podpis nieczytelny). Język polski. Odcisk w czarnym tuszu znaku pobrania opłaty stemplowej, pod tekstem odcisk w papierze pieczęci sądu ziemskiego powiatu hajsyńskiego. Ślady składania. Stan dobry.

- 170. [Meleniewscy]. Hramota** z kijowskiej gubernji (...) dla Juliusza Mateusza Meleniewskiego, jego braci i synów, dat. Kijów 7 X 1826. Dyplom ozdobny w miedziorycie, ręcznie wypełniany. Autografy marszałka gubernialnego i ośmiu deputatów

170. Hramota gub. kijowskiej dla Meleniewskich. 1826.

powiatowych („Józef Szymanowski” i inni). Pieczęć Szlacheckiego Zgromadzenia Kijowskiej Gubernii odcisnięta przez papier. Karta pergaminowa (miedzioryt) 61x80 cm. 1500,-

Z odręcznymi podpisami Józefa Szymanowskiego i 8 powiatowych deputatów szlacheckich (m.in.: Karol Dobrowolski, Wincenty Boiakowski, Mateusz Ohrynowski, Mikołaj Boguski, Franciszek Kosacki i Jan Kosko) oraz sekretarza Jana Ruszkowskiego. Język polski. Potwierdzenie przez Kijowskie Zgromadzenie Deputatów Szlacheckich guberni kijowskiej dziedzicznego szlactwa dla Juliusza Mateusza Meleniewskiego i członków jego rodziny z powiatu berdyczowskiego oraz wpisaniem ich do części VI szlacheckiej księgi rodowodowej tejże gubernii. Dyplom w miedziorycie okolony ozdobną ramką. U góry dwugłowy orzeł cesarski z literą „A I” na piersi oraz herby 12 powiatów guberni kijowskiej, u dołu w części centralnej herb rodu Meleniewskich (Topacz). Pieczęć z herbem Rusi (św. Michał Archanioł) z napisem w otoku po rosyjsku. Ręcznie wpisany nr dyplomu („3866”). Zbrązowienia i ślady składania. Poza tym stan bardzo dobry. **Rzadko spotykany dyplom z okresu legitymacji szlacheckiej przed 1832 r. dokumentujący polski żywioł szlachecki na terenie Kijowszczyzny.** (Patrz ilustracja)

- 171. [Meleniewscy]. Potwierdzenie szlactwa** Wasyla Meleniewiczza i innych ziemian kijowskich przez kolejnych królów Polski, tj. Zygmunta Augusta dn. 4 II 1570 w Warszawie, Zygmunta III dn. 3 VI 1589 w Brześciu, Stefana Batorego dn. 10 VIII 1576 w Warszawie, Władysława IV dn. 28 II 1635 w Warszawie oraz Jana

Kazimierza 12 VI 1661 w Warszawie na sejmie walnym koronnym, niedat. [ok. 1840]. Nieuwierzytelniona kopia. Dwa bifolia papierowe zszyte ze sobą, s. [8], 36x22 cm. 300,-

Pismo odręczne powtarzające w całości kolejne przywileje władców polskich cytujących wszystkie teksty potwierdzenia swoich poprzedników. Język polski. Ślady składania. Stan dobry.

WOJSKOWOŚĆ WIEK XIX-XX

WIEK XIX

– Donacja dla gen. J.H. Dąbrowskiego –

- 172. Fryderyk August (1750-1827) król saski i książę warszawski.** Potwierdzenie nadania dóbr ziemskich. Na blankiecie personalnym władcy z nadrukiem: „Frederik August z Bożej Łaski Król Saski, Xiążę Warszawski etc. etc.” Dat. Warszawa 16. stycznia 1809 r. Podpis księcia, majestatyczna pieczęć opłatkowa z herbem Księstwa Warszawskiego oraz potwierdzenie przez ministra Stanisława Brezę. Tekst w jęz. polskim. Wym. 33,5 x 22,5 cm. 6000,-

Z odręcznym podpisem Fryderyka Augusta, wnuka króla polskiego Augusta III, w l. 1807-1815 księcia warszawskiego. Król oznajmia, że upoważnia Ministra Spraw Wewnętrznych do finalnego przekazania prawa J. H. Dąbrowskiemu do dóbr Środa i części pow. pyzdrowskiego. Po zwycięstwie pod Jeną w 1806 r. gen. J. H. Dąbrowski wkroczył do Wielkopolski, gdzie zorganizował powstanie przeciw Prusom. Uczestniczył w 1807 r. w walkach o Gdańsk i zaczął formować armię nowo powstałego Księstwa Warszawskiego. 14.VI 1807 w bitwie pod Friedlandem został ranny. W uznaniu tych zasług 30.VI cesarz Napoleon nadał generałowi dobra warte milion franków. Do przekazania wytypowano dobra w Wielkopolsce z centralnym ośrodkiem w Winnogórze, jednakże formalności nie zostały w pełni załatwione. Dopiero w oferowanym dokumencie król i książę ostatecznie zamyka sprawę. Ważny dokument, który otrzymał jeden z najsłynniejszych bohaterów narodowych. Papier zbrazowiały, stan bardzo dobry.

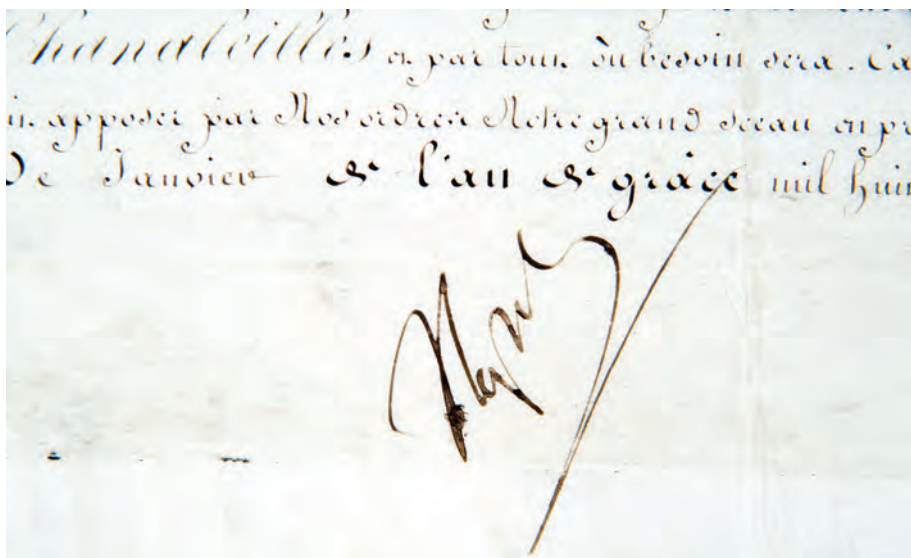
(Patrz tablica XII)

- 173. Napoleon Bonaparte (1769-1821) cesarz Francuzów.** Dyplom nadający tytuł baronowski i majorat dla Charlesa François Guillaume de Chanaleilles, generała marynarki francuskiej, gubernatora Egiptu i Martyniki. Paryż 9 I 1810, autograf Napoleona, autograf arcykanclerza Jeana Jacquesa de Cambaceres. Pergamin, 25,0 x 58,0 cm. 1800,-

Z odręcznym podpisem cesarza Napoleona i Jeana Jacquesa de Cambaceres (1753-1824) arcykanclerza cesarstwa i księcia Parmy. Język francuski. Napoleon nadaje tytuł barona i majorat na dobrach ziemskich C. F. G. de Chanaleillesowi (1767-1845) pochodzącemu ze starego, znanego od średniowiecza rodu, oficerowi marynarki, gubernatorowi Egiptu i Martyniki. Zasługi jego docenił również Ludwik XVIII, nadając mu tytuł markiza. W Paryżu istnieje ulica jego imienia. Oferowany dyplom zarejestrowany jest w dzienniku ustaw cesarstwa „Bulletin des lois” nr 269 z 1810 roku. Z niewiadomych przyczyn dyplom został przecięty na cztery części i oferowane obecnie obie dolne zostały podklejone pergaminowym paskiem. Obiekt już przed pierwszą wojną był na terenach polskich, bowiem na odwrocie jest pieczęć zbiorów Heleny Dąbczańskiej (1863-1956) ze Lwowa, wybitnej kolekcjonerki książek, rękopisów, dzieł sztuki. Część jej zbiorów trafiła do kilku muzeów lwowskich, krakowskich i innych. Stan dobry.

(Patrz ilustracja na stronie następnej)

- 174. Wielki Książę Konstanty (1779-1831) – Konstanty Pawłowicz Romanow,** wielki książę i naczelny wódz armii Królestwa Polskiego. Rozkaz Dzienny do Wojska Polskiego z dnia 04 / 16 września 1826 r. zawierający informację

173. Napoleon Bonaparte. Nadanie tytułu barona. 1810.

o zmianach personalnych w 1. Dywizji Piechoty. Blankiet urzędowy, karta 31,5 x 20 cm. 180,-

Z własnoręcznym podpisem Tomasza Jana Siemiątkowskiego (1786–1830) generała brygady pełniącego obowiązki Szefa Sztabu Głównego. Rozkaz nominuje Izydora Krasińskiego (1774–1840) późniejszego ministra wojny w Rządzie Narodowym Królestwa Polskiego, dowódcą całej piechoty. Rozkaz zawiera również dwie inne nominacje: dla majora Stanisława Brzeskiego oraz podpułkownika Ksawerego Dąbrowskiego. Ten ostatni jest autorem antypolskiej książki „Recherches politiques et militaires sur la decadence de la Pologne”, prorosyjskim generałem, naczelnikiem Rządu Tymczasowego „oswobodzonych” dzielnic Królestwa Polskiego utworzonego po upadku powstania listopadowego. Karta ze znakiem wodnym. Minimalne ślady pozostawione po składaniu. Stan bardzo dobry.

– Nominacja dla gen. Józefa Sowińskiego –

- 175. Wielki Książę Konstanty** (1779-1831) – Konstanty Pawłowicz Romanow, wielki książę i naczelny wódz armii Królestwa Polskiego. Rozkaz Dzienny do Wojska Polskiego z dnia 05 / 17 września 1820 r. zawierający informację o zmianach personalnych w Korpusie Artylerii i Inżynierów. Blankiet drukowany, karta 31,5 x 19,5 cm. 400,-

Z własnoręcznym podpisem Józefa Tolińskiego (1764–1832), generała brygady i Szefa Sztabu Głównego. Nominacja dla Józefa Sowińskiego (1777–1831) późniejszego dowódcy obrony na Woli w czasie powstania listopadowego, na Komendanta Szkoły Aplikacyjnej Artylerii, Piotra Bontempsa (1777–1840) na Dyrektora Arsenалу Budowniczego. Rozkaz obejmuje również nominację dla Jana Teodora Kobylańskiego oraz Piotra Benezeta. Ze służby w myśl rozkazu został zwolniony Jakub Otto, ojciec malarza, autora znajdującego się w zbiorach Muzeum Narodowego w Kielcach portretu Tadeusza Kościuszki. Karta ze znakiem wodnym. Minimalne ślady po złożeniu. Stan bardzo dobry.

- 176. Wielki Książę Konstanty** (1779-1831) - Konstanty Pawłowicz Romanow, wielki książę i naczelny wódz armii Królestwa Polskiego. Rozkaz Dzienny do Wojska Polskiego z dnia 12 / 24 września 1826 r. zawierający nominację dla generała Stanisława Potockiego na adiutanta cara. Karta 31,5 x 19,5 cm. 180,-

Podpisany własnoręcznie przez Tomasza Jana Siemiątkowskiego (1786–1830) generała brygady pełniącego obowiązki Szefa Sztabu Głównego. Konstanty w imieniu cara Mikołaja I nominuje generała hrabiego Stanisława Potockiego (1776–1830), dowódcę 1. Dywizji Piechoty Królestwa Polskiego w latach 1818–1829, senatora adiutantem Jego Cesarskiej Mości. Karta ze znakiem wodnym. Stan bardzo dobry.

- 177. Wielki Książę Konstanty (1779-1831)** - Konstanty Pawłowicz Romanow, wielki książę i naczelny wódz armii Królestwa Polskiego. Nominacja na stopień podporucznika 3 Pułku Strzelców Pieszych ze starszeństwem od dn. 31 marca / 12 kwietnia 1829 r. dla podchorążego Rocha Gnoińskiego, dat. Warszawa 6 / 18 czerwca 1829. Autografy wielkiego księcia i naczelnego wodza („Konstanty...”) i p.o. ministra wojny („Hauke”). Blankiet urzędowy na pergaminie ryt. (miedzioryt), wypełniany ręcznie. Pieczęć królewska odcisnięta przez papier (odcisk opłatkowy). Karta, 39 x 50 cm. 3000,-

Z odręcznymi podpisami Wielkiego Księcia Konstantego jako Naczelnego Wodza armii Królestwa Polskiego oraz generała dywizji Maurycyego Hauke (1775-1830), kierownika ministerstwa wojny. Na blankiecie urzędowym ręcznie wypełnionym w części centralnej symbole sztuki wojennej (panoplia) z orłem polskim w koronie i napisem „Woysko Królewsko Polskie”, w narożnikach monogramy cesarza Aleksandra I [!] w wieńcu z koroną. Dyplom obramowany ramką o motywach roślinnych. U dołu pod ramką adnotacja: „Numer Kontrolli Komissyi Rządowej Woyny 1143”. Do wystawienia nominacji użyto dyplomu z monogramami nieżyjącego już cesarza i króla Polski Aleksandra I. Zbrązowienia, zwłaszcza na krawędziach, poza tym stan dobry, a pieczęci bardzo dobry. **Efektowny dokument.** (Patrz tablica XII)

– Z archiwum pułkownika Antoniego Noffoka –

- 178. Poniatowski Józef (1763-1813)**, Minister Wojny, Wódz Naczelny Wojsk Polskich Księstwa Warszawskiego i późniejszy marszałek Francji. Patent Antoniego Noffoka, podporucznika w Gwardii Narodowej Warszawskiej na stopień porucznika „w pułku ósmym wtórym piechoty”, dat. Warszawa 12 czerwca 1809. Blankiet ręcznie wypełniony. Autograf Ministra Wojny („Józef Xiążę Poniatowski”). Pieczęć okrągła ministerialna (tuszowa). Karta 33,5 x 22,0 cm. 2000,-

Z odręcznym podpisem ks. Józefa Poniatowskiego, jako ministra wojny Księstwa Warszawskiego. Antoni Noffok (1790-1855), późniejszy pułkownik Wojsk Królestwa Polskiego (patrz zespół akt niżej). W nagłówku wytłocz.: „Ministryum Woyny...” „Wydział Stanu Woyska”, „Nro 676”. (dopisek); dalej: „Józef Xiążę Poniatowski Minister Woyny... etc.etc.” i inne urzędowe formuły związane z nominacją tymczasową do czasu otrzymania oficjalnie „listu służby”. Pieczęć „Ministerium Woyny” z herbem Księstwa Warszawskiego. Dokument naklejony na płótno. Ślady składania i drobne ubytki przy krawędzi. Poza tym stan dobry.

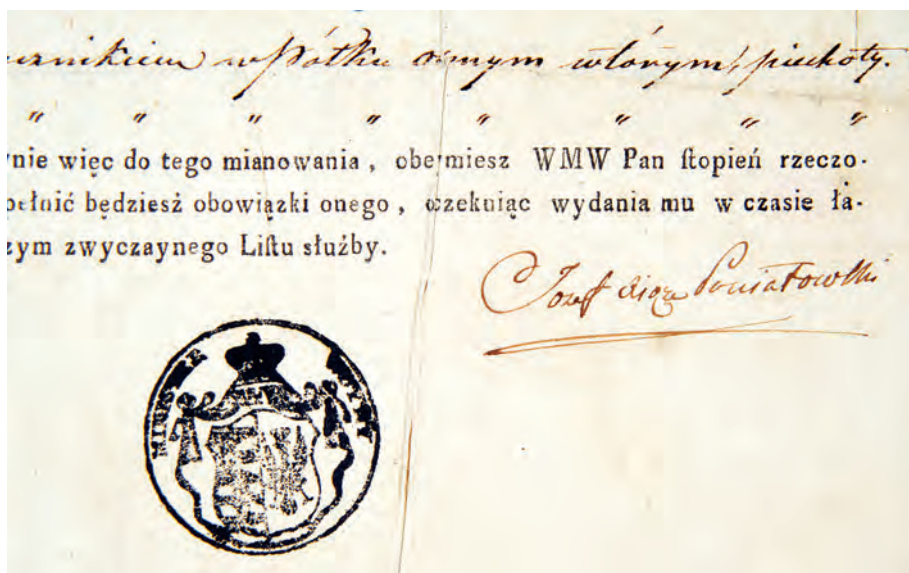
(Patrz tablica XII oraz ilustracja na stronie następnej)

- 179. Noffok Antoni (1797-1855)**, podpułkownik 1 Pułku Grenadierów Królewskich Gwardii Wojsk Królestwa Polskiego, kawaler Virtuti Militari (1812) i dowódca 1 Pułku Strzelców Pieszych w powstaniu listopadowym 1830-1831 r. Zespół 15 dokumentów wojskowych i rodzinnych, lata 1809-1855, różne formaty. 4000,-

Obejmuje m.in. następujące dokumenty:

Fiszer Stanisław (1769-1812), generał brygady i szef Sztabu Głównego Wojsk Księstwa Warszawskiego. Zawiadomienie Antoniego Noffoka o patencie na porucznika w formującym się pułku piechoty pod dowództwem ks. Konstantego Czartoryskiego, dat. Kwatera Główna Pniów 10 VI 1809. Autograf („Fiszer”). Pieczęć Sztabu Generalnego (tuszowa). Karta 30x19 cm. Blankiet ryt. z napisem: „Sztab Generalny”, ręcznie wypełniony. **Z odręcznym podpisem Stanisława Fiszera, jako szefa sztabu generalnego.** Podklejony na pl., oraz:

Krasiński Wincenty (1782-1858), generał dywizji, dowódca 1 Pułku Szwoleżerów-Lansjerów Gwardii Cesarskiej. „Zaświadczenie o rzetelności służby” Antoniego Noffoka i odbytych przez niego kampaniach

178. Ks. Józef Poniatowski. Patent oficerski dla Antoniego Noffoka. 1809.

wojennych, dat. Lipsk 27 X 1813. Autografy („Kraśński”, gen. dywizji i 9 oficerów). Karta, 34x21,5 cm. **Z odręcznymi podpisami Wincentego Kraśńskiego, jako generała dywizji oraz 9 innych oficerów**, przeważnie z 16 Pułku Piechoty, m.in. ppłk. Adama Bojanowicza (1787-1852), kpt. Józefa Kępskiego (1782-?) i por. Ignacego Zajączkowskiego. Dokument potwierdza m.in. udział A. Noffoka w kampaniach 1809, 1812 i 1813 oraz odznaczenie Orderem Krzyża Wirtuti Militari. **Wyjątkowy dokument wystawiony w tydzień po „bitwie narodów” pod Lipskiem, w której brali udział wszyscy podpisani w dokumencie i gdzie poległ ks. Józef Poniatowski.** Podklejony na pł., oraz:

Żymirski Franciszek (1779-1831), generał dywizji Wojsk Królestwa Polskiego, poległy w bitwie pod Olszynką Grochowską. Odezwa wyznaczająca Antoniego Noffoka na prezesa Sądu Pułkowego w sprawie o kradzież efektów skarbowych z podaniem składu sądu, dat. Warszawa 13 XI 1826. Autograf („F. Żymirski”). Karta, 32,5x20,5 cm. **Z odręcznym podpisem ówczesnego gen. bryg. Franciszka Żymirskiego, jako dowódcy Pułku Grenadierów Gwardii Królewskiej.** Na odwrocie notatki z epoki, oraz:

Noffok Antoni. Testament własnoręczny. Dodatek, dat. Lenarczyce [koło Sandomierza] 10 I 1839. Pieczęć herbowa, k. [2], 31,6x19,2 cm. **Pismo odręczne Antoniego Noffoka z odciskami pieczęci herbowej podpisującego.** Zawiera dyspozycje na wypadek śmierci dotyczące najbliższych. **Zawiera wizerunek nieznanego herbu szlacheckiego.** Dołączono oryginalną kopertę zatytułowaną przez testatora i opieczętowaną herbami, oraz:

Ośiem dokumentów wojskowych związanych z Antonim Noffokiem, przeważnie finansowych, w tym dwa zdające znaczne sumy kasowe podczas rozliczania się ze swoim następcą na stanowisku dowódcy 1 Pułku Strzelców Pieszych podczas powstania listopadowego w maju 1831 r. W dokumentach liczne autografie dowódców i oficerów Wojska Polskiego, w tym m.in. ppłk. Feliksa Breańskiego (1794-1884) z jego pieczęcią herbową, ostatniego dowódcy 4. Dywizji Piechoty w 1831 r., późniejszego płk. armii sardyńskiej i generała wojsk tureckich oraz gen. Józefa Rautenstraucha (1773-1842) i ppłk. Henryka Milberga (1789-1863), późniejszego generała. Wśród dalszych dokumentów dotyczące „walki” podpułkownika o emeryturę oraz rodzinne związane z żoną Antoniego Noffoka, Teodorą z Rostworowskich, 1.v. Stadnicką, siostrą rodzoną Felicjanny Cieciszowskiej, babki Henryka Sienkiewicza (obok jej grobu do dziś na cmentarzu w Woli Okrzejskiej na Podlasiu znajduje się zachowany piękny grób żeliwny A. Noffoka). **Dodatkowo w zespole dwa nekrologi Antoniego Noffoka z ówczesnych gazet codziennych, zawierające życiorys zmarłego, w tym jeden pióra Jakuba Kazimierza Gieysztor.** Dołączono dokładny spis wszystkich dokumentów. Ślady składania, zbrązowienia, część dokumentów podklejona na pł. Stan dobry, a testament z herbami w stanie bardzo dobrym. Całość w teczce papierowej podklejonej pł. z pocz. XX w. będącej w posiadaniu późniejszych spadkobierców.

WIEK XX

- 180. [Legiony Polskie]. Batalion Uzupełniający Nr 3 Legionów Polskich.** Spis żołnierzy, (1914 – 1916). Formularze drukowane, ręcznie wypełnione. Pieczęć: „Bataljon Uzupeł. Nr 3 L.P.” Bifolia, k. 181, 40 x 25 cm, sześć poszytów. 2200,-

Wykazy imienne 4255 żołnierzy Batalionu Uzupełniającego Nr 3 Legionów Polskich wraz ze stanem ich wyekwipowania. Według pisma Józefa Piłsudskiego do Najwyższej Komendy Armii z 11 VII 1915 r. batalion ten liczył ponad 600 ludzi. Dowodził nim Józef Kordian-Zamorski, a sama jednostka stacjonująca w Zamościu podlegała w tym czasie Komendzie Grupy Legionów Polskich płk. Wiktora Grzesickiego. Zadaniem batalionu było zbieranie żołnierzy nowozaciecznych i powracających ze szpitali celem ich wyszkolenia, wychowywania, formowania w kompanie marszowe i odsyłania do poszczególnych jednostek liniowych. Rękopis na oryginalnych formularzach rubrykowanych pochodzących z Drukarni Państwowej pod zarządem Departamentu Wojskowego Naczelnego Komitetu Narodowego w Piotrkowie. Karty zapisane dwustronnie. W rubrykach zawierających ciągłą numerację tysięcy żołnierzy przewijających się przez batalion, informacje o ich wyposażeniu od umundurowania po zaopatrzenie materiałowe wraz ze systematyczną statystyką. W uwagach dane o oficerach werbujących żołnierzy (mjr Tadeusz Wyrwa-Furgalski, mjr Witold Ścibor-Rylski i por. Wilhelm Orlik-Rückemann), szczególnie z 6 Pułku Piechoty. Na kartach gdzieśkolwiekś ślady pieczętek zaopatrzeniowych. Daty śladowe na kartach przy uwagach: VII-VIII 1915 r. Ślady używania, zwłaszcza na pierwszych kartach i poszycie 1 (założenia, przybrudzenia marginesów i zagięcia narożników kart), poza tym stan bardzo dobry. **Ciekawy materiał badawczy dotyczący zarówno stanów imiennie-osobowych Legionów Polskich, jak ich wyposażenia.**

- 181. [Legiony Polskie – Kozienice i Dęblin]. Wykaz legionistów przybyłych i odeszłych (ubyłych) z tut.(ejszej) Stacji Zbornej Legionów Polskich,** dat. Kozienice 6-6 IX 1916 i Dęblin 17 IX-10 XII 1916. Rękopisy i rękopisy powielone w epoce, częściowo na oryg. formularzach. Pieczęcie podłużne (tuszowe) i autografy. Bifolia, luźne karty, k. [177], 34,5 x 21 cm. 2000,-

Obejmuje kilka tysięcy nazwisk legionistów, szeregowych, podoficerów i młodszych oficerów. Każda karta (rubrykowana) zawiera spisy osobowe kilkunastu (27-29) legionistów na każdy dzień (niektóre dni mają po kilka kart). Przy każdej osobie wymienionej z imienia i nazwiska, zamieszczono informacje, co do stopnia i jednostki wojskowej, daty i miejsca skąd przybyła oraz daty i miejsca odejścia (zwykle jest to ten sam dzień). **Zadaniem stacji zbornej było m.in. ewidencjonowanie wszystkich legionistów przejeżdżających przez miasto.** Na niektórych maszynopisach parafki odręczne, uwagi kredką czerwoną, sprostowania względnie poprawki. Pieczęcie podłużne „Komendy personalnej stacji zbornej legionistów polskich w Kozienicach” oraz bez Kozienic (po przejeździe przez Dęblin funkcji stacji zbornej). Większość kart wykorzystana dwustronnie. Przeważnie rękopisy odbite na powielaczu spirytusowym. Do powielenia użyto przeważnie oryg. formularzy rubrykowanych pochodzących z Drukarni Państwowej pod zarządem Departamentu Wojskowego Naczelnego Komitetu Narodowego w Piotrkowie. Kilka rękopisów piórem i ołówkiem. Karty ze spisami były pierwotnie spięte żelaznymi zszywkami, co uwiadamniały ślady dziurkowania w narożniku (jedna taka żelazna oryg. zszywka zachowana). Drobne zagięcia przy narożnikach i miejscami wyblaknięcia, lecz tekst czytelny. Poza tym stan bardzo dobry. **Cenny zbiór danych osobowych żołnierzy Legionów Polskich.**

- 182. [Legiony Polskie]. Wykazy 99 legionistów polskich zarejestrowanych przez żandarmerię w różnych miejscowościach Galicji i Czech w okresie 16-24 X 1917.** Rękopisy ręcznie rubrykowane. Pieczęcie podłużne (tuszowe) miejscowych posterunków żandarmerii z autografami, s. [28], różne formaty. 400,-

Listy osobowe w języku niemieckim. Obejmują podoficerów i żołnierzy z Legionów Polskich, którzy znaleźli się z różnych przyczyn (m.in. losowych, rodzinnych, urlopowych czy zdrowotnych) w Bielsku-Białej, Dziedzicach, Izdebniku, Kalwarii Zebrzydowskiej, Kleczy Górnej, Kleczanach, Lanckoronie, Lipniku, Lubieniu, Makowie Podhalańskim, Myślenicach, Podgórzu, Rabce, Tarnowie i Wadowicach oraz Ostrawie na Morawach. Dokładne spisy osobowe z danymi personalnymi, informacjami o poszczególnych osobach pochodzących przeważnie z terenów Galicji. Akcja „wyłapywania” pozostałych legionistów odbywała się na podstawie stosownych rozkazów ministerialnych, przytoczonych w na-

głównu przy każdym dokumencie, i miała miejsce już po tzw. „kryzysie przysięgowym”. W tym czasie legionści z Królestwa Polskiego w liczbie kilkunastu tysięcy po odmowie złożenia przysięgi znajdowali się już za drutami obozów internowania, a kilkutysięczna rzesza legionistów z Galicji powędrowała na front włoski. Drobne zagniecenia na krawędziach niektórych dokumentów. Poza tym stan bardzo dobry.

- 183. [Wojna polsko-bolszewicka]. Rozkaz** do ppor. Biały z 1 batalionu saperów w Kowlu celem wysadzenia w powietrze mostów „nad Stochodem między Poworskiem a Hołobami”. Kowel, 26 II 1919, maszynopis, pieczęć: „**Dowództwo Grupy Generała Śmigłego-Rydza**”. 28 x 21,5 cm. 300,-

Rozkaz pisany w drugim tygodniu wojny polsko-bolszewickiej wydany ppor. batalionu saperów Jerzemu Białemu celem wysadzenia mostów nad Stochodem, co miało powstrzymać działania przeciwnika. Wyznaczono do tego ppor. Białego i ppor. Stankiewicza, którym przydzielono ochronę kawalerii będącej pod dowództwem ppłk. Sandeckiego w Hołobach. Nieczytelny podpis kapitana wojsk polskich stwierdzający zgodność. Rozkaz pisany na cienkim papierze przebitkowym na maszynie częściowo wypełniany ręcznie piórem. Odbiorca to późniejszy kpt. saperów Jerzy Biały, rodem z Białegostoku, absolwent Politechniki Warszawskiej, członek korporacji Arkonia, poległ w walkach w czasie przewrotu majowego 14 maja 1926 roku. Tablica jemu poświęcona znajduje się na budynku przy Placu Zamkowym. Ślady zabrudzenia i składania, niewielkie naderwania.

- 184. [Krzyż Legionowy Związku Legionistów Polskich]. Krzyż Legionowy**, mosiądz srebrzony, niesygnowany, 4,1 x 4,1 cm, słupek z nakrętką; **oraz:**

Dyplom na Krzyż Legionowy dla por. Ludwika Ślusarczyka z Polskiej Organizacji Wojskowej, dat. Warszawa 28 V 1929 r. Dyplom drukowany, ręcznie wypełniony. Autografy Marszałka („Józef Piłsudski”) i członka Komisji Kwalifikacyjnej („W. Sławek”). Karta 18,5 x 11,5 cm. 1200,-

Krzyż Legionowy stanowił odznakę organizacyjną Związku Legionistów Polskich ustanowioną na II zjeździe organizacji w r. 1922 w Krakowie. Równoramienny krzyż z inicjałami po środku „JP” [Józef Piłsudski], datami „1914” i „1918” na poziomych ramionach i literami „L” [Legiony] i „P” [Polskie] na jego pionowych ramionach. **Dyplom z odręcznymi podpisami marszałka Józefa Piłsudskiego i Walerego Sławka (1879-1939), prezesa Związku Legionistów Polskich i późniejszego premiera.** Na odwrocie informacje o odznaczonym, pozwalające na odnalezienie go w zachowanych aktach Krzyża i Medalu Niepodległości. Dyplom nr 6822. Stan dyplomu bardzo dobry. Krzyż z patyną, stan dobry. (Patrz ilustracja)

- 185. [Krzyż Polskiej Organizacji Wojskowej 1919]. Krzyż (Odznaka) P.O.W.**, metal, oksydowany i srebrzony, 3,2 x 3,2 cm, słupek z nakrętką (mosiądz), sygn. „CC.” z numerem „416”; **oraz:**

Dyplom nadania Olgierdowi Szczepańskiemu Krzyża P.O.W., dat. Warszawa 6 VIII 1919. Autografy: „Adam Koc” i „E. Śmigły-Rydz”. Pieczęć okrągła (tuszowa): „Komenda Główna ...”. 16 x 10 cm. 1200,-

Odznaka w kształcie krzyża kawalerskiego, o ramionach ujętych w szerokie płaskie obramienie. Na ramionach wypukłe litery: „P”, „O” i „W” oraz data „1918” (na dolnym ramieniu), pośrodku monogram: „JP” [Józef Piłsudski], pomiędzy ramionami znajdują się potrójne promienie. Projektantem odznaki był żołnierz 1. Pułku Piechoty Legionów Wojciech Jastrzębowski, późniejszy profesor ASP w Warszawie. **Dyplom nr 416 z odręcznymi podpisami Edwarda Śmigłego-Rydza (1886-1941), Komendanta Głównego POW, późniejszego marszałka Polski oraz Adama Koca (1891-1969) jako Komendanta Naczelnego POW, m.in. późniejszego szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego.** Ślad po złożeniu dyplomu, poza tym stan dyplomu i krzyża dobry. (Patrz ilustracja)

- 186. [Odznaka pamiątkowa internowanych]. Odznaka** dla internowanych legionistów „Witkowice 1918”, 3,3 x 4,7 cm, mosiądz srebrzony, zapinka; **oraz:**

184. Krzyż Legionowy. 1929.

185. Krzyż P. O. W. 1919.

Legitymacja upoważniająca Charkiewiczza Stanisława ... do noszenia odznaki wybitej na pamiątkę pobytu w obozie dla internowanych legionistów w Witkowicach: luty – marzec – kwiecień 1918. Drukowana, ręcznie wypełniona. Pieczęć podłużna (tuszowa): „Obóz w Witkowicach”. Autograf („A. Procajłowicz”). Karton 13,5 x 10,5 cm. 1200,-

Odnaka jednoczęściowa z gładkim rewersem. Awers w bardzo dobrym stanie, na odwrocie niewielkie zabrudzenia. **Legitymacja z odręcznym podpisem Antoniego Procajłowicza** (1876-1949), znakomitego ilustratora i grafika, jako polskiego komendanta obozu w Witkowicach. Legitymacja nr „L. 203” z orłem polskim przepasanym szarfą. Ślad po złożeniu z zagięciem oraz przybrudzenia, zwłaszcza na odwrocie. Stan ogólny dobry. Witkowice koło Krakowa były obozem dla internowanych żołnierzy Polskiego Korpusu Posiłkowego po tzw. „kryzysie przysięgowym”. Antoni Procajłowicz był od 1914 r. w Legionach Polskich i pełnił służbę w Centralnym Biurze Wydawnictw NKN i w Warsztatach Legionów Polskich. Był autorem projektu niniejszej odznaki. (Patrz ilustracja na stronie następnej)

187. Odnaka Ofiarnych Obywatelskiego Komitetu Obrony Państwa, 2,6 x 2,6 cm, mosiądz, słupek z nakrętką, sygn. „Lwów”; **oraz:**

Dyplom Odznaki Ofiarnych O.K.O.P. 1920 r. dla Heleny Wątorówny ... członka M.S.O. we Lwowie, dat. Warszawa 7 XII 1921. Dyplom drukowany, ręcznie wypełniany. Autograf członka Komitetu („M. Kowalski”) i faksymilia przewodniczącego O.K.O.P. („J.Haller”). Pieczęć okrągła (tuszowa) O.K.O.P. Karton 13,8 x 16,8 cm. 1000,-

Odnaka w kształcie ośmiokątnej rozety ze stylizowanym orłem polskim pośrodku i datą „1920” oraz nazwą „OKOP”. Ślady patyny. Stan dobry. Dyplom odznaki **przyznawanej za udział w Armii Ochotniczej pod dowództwem gen. Józefa Hallera** utworzonej do walki z bolszewickim najeźdźcą. Przyznawany żołnierzom walczącym co najmniej jeden miesiąc z wrogiem pomiędzy 1 VII a 1 X 1920 r. oraz biorącym udział w służbie na rzecz O.K.O.P. Dyplom nr 25075. Ślady składania, poza tym stan dobry. (Patrz ilustracja na stronie następnej)

186. Odznaka dla legionistów. 1918.

187. Za walkę z bolszewickim najeźdźcą.

- 188. [Centralny Komitet Obywatelski Królestwa Polskiego]. Świadectwo legitymacyjne dla Leona Wernera (1869-1927), inżyniera geodety, późniejszego pułkownika Wojska Polskiego w Korpusie Inżynierów i Saperów. [Psków] dn. 15 VI 1918 r. Autograf właściciela i wystawiających. Fotografia. Pieczęć okrągła Pełnomocnika CKO KP (tuszowa). Legitymacja drukowana, ręcznie wypełniana, s. 8, opr. pł. wyd. 150,-**

Z odrębnymi podpisami Leona Wernera oraz pełnomocnika okręgowego (w Pskowie) E. Rodzińskiego (?) i sekretarza R. Skulskiego. Język polski i rosyjski. Legitymacja z danymi osobowymi właściciela, herbem Królestwa Polskiego i zameldowaniem w Warszawie (po powrocie do Polski). Centralny Komitet Obywatelski Królestwa Polskiego w Rosji (1915-1918) był organizacją utworzoną w Piotrogradzie, która pomagała ludności polskiej w Rosji, zwłaszcza na prowincji. W momencie wydania legitymacji CKO formalnie już nie istniał. Jednak jego blankiety legitymacyjne były nadal wydawane i w pewnym stopniu honorowane w Rosji jeszcze w 1919 r. Właściciel dokumentu na jego podstawie powrócił z bolszewickiej Rosji. Patrz także poz. „Archiwum Wernerów”, poz. 529. Stan bardzo dobry

- 189. Dyplom Odznaki byłych Wojsk Polskich w Rosji Centralnej z okresu 1917-19 dla ppłk. Leona Wernera. Blankiet drukowany, ręcznie wypełniony. Autograf prezesów Komisji („Józef Latour”: „Mariusz Dybczyn, inż.”), członka Komisji („Dr Miklaszewski”) i sekretarza (?). Pieczęć okrągła (tuszowa) Komisji Nadawczej. Karton, 48 x 32 cm; oraz:**

Zawiadomienie Prezesa Komisji Nadawczej Odznaki ... dla ppłk. L. Wernera o nadaniu, niedat. Blankiet drukowany z nagłówkiem i pieczęcią Komisji. Autograf Prezesa („Mariusz Dybczyn, inż.”). Karta, 19 x 17 cm; oraz:

Zaświadczenie Komisji Nadawczej Odznaki ... o upoważnieniu ppłk. Leona Wernera do jej noszenia, dat. 15 V 1926 r. Pieczęć Komisji. Autograf Prezesa („Mariusz Dybczyn, inż.”). Karton, 14 x 9 cm. 400,-

Z odrędnym podpisem Józefa Latoura (1853-1933), generała dywizji Wojska Polskiego i prezesa moskiewskiego oddziału Związku Wojskowych Polaków (1917), a także z podpisami innych członków Komisji. Odznaka b. Wojsk Polskich w Rosji Centralnej została powołana decyzją Ministra Wojsny z dn. 17 I 1924 r. Na dyplomach i pieczęciach wzór odznaki. Numer weryfikacyjny 231. Patrz także poz. 529. Ślady składania dyplomu i zawiadomienia, poza tym stan bardzo dobry. Rzadko spotykany komplet dokumentów związanych z weryfikacją przy nadaniu odznaki.

- 190. Sosnkowski Kazimierz (1885-1969)**, ówczesny generał porucznik Wojsk Polskich, wielokrotny minister spraw wojskowych w okresie 1922-1924, późniejszy generał broni i Naczelný Wódz Polskich Sił Zbrojnych. Pismo do Leona Wernera, z Departamentu V. Inżynierów i Saperów przyznające mu „w uznaniu pilnej i wyteżonej pracy dla dobra służby” „bezzwrotną zapomogę”, dat. Warszawa 8 IV 1922. Autograf ministra („Sosnkowski”). Blankiet urzędowy, drukowany i ręcznie wypełniany. Pieczęć okrągła „Min. Spraw Wojsk.” (tuszowa). Karta, 17 x 21 cm. 120,-

Z odręcznym podpisem generała Kazimierza Sosnkowskiego, jako „kierownika Ministerstwa Spraw Wojskowych”. Odbiorcą pisma był Leon Werner. Pieczęć urzędowa z orłem sprzed reformy z 1927 r. (korona z krzyżem i orzeł bez gwiazdek). Ślady składania i niewielkie przetarcia w miejscach złożenia. Poza tym stan dobry. Patrz też poz. 529 (archiwum rodziny Wernerów).

- 191. [Korpus Ochrony Pogranicza]. Lista rewizyjna** na plut. zaw. Waleryna Bernarda, rocz. 1902 z Batalionu KOP „Borszczów”; PKU Grudziądz. [Borszczów – Warszawa 1935-1936]. Korpus Ochrony Pogranicza Baon „Borszczów”; Ministerstwo Spraw Wewnętrznych – KOP. Maszynopisy, formularze ręcznie wypełniane i rękopisy. Pieczęcie baonu KOP i Dowództwa KOP, autografy dowódców i oficerów, k. [29], różne formaty, oryg. zachowana tymczasowa okł. (30 x 21 cm) z tytułem akt. 750,-

Teczka personalna zawiera dokumenty wojskowe z licznymi pieczęciami i autografami, m.in. odręczny podpis dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza gen. Jana Kruszewskiego (1888-1977) oraz dowódcy baonu ppłk Mariana Wójtowicza (1892-1940), zamordowanego przez NKWD w Kozielsku. Zespół 16 dokumentów ewidencyjnych (luzem) dotyczących służby zawodowego podoficera Korpusu Ochrony Pogranicza w batalionie (baonie) „Borszczów”, mającego swoją siedzibę w nadgranicznym **Borszczowie, mieście powiatowym województwa tarnopolskiego**. Wśród akt ręcznie wypełniony 24 stronicowy „zeszyt ewidencyjny kadry zawodowej podoficerskiej”. Opisuje pełny przebieg służby podoficera w Wojsku Polskim, w tym w KOP (1924-1936). Pozostała dokumentacja zawiera opinie i informacje o W. Bernardzie i jego rodzinie, łącznie z danymi poufnymi, korespondencje służbową, orzeczenie komisji o jego stanie zdrowia wraz z decyzją o przeniesieniu w stan spoczynku. Kilka osobistych podań podoficera, opisujących szczegółowo jego stan służby w charakterze instruktora Przysposobienia Wojskowego w nadgranicznych miejscowościach oraz tysiące godzin, jakie poświęcił w zakresie szkolenia sportowego i wojskowego społeczeństwa. Po zakończeniu służby na Kresach zespół ten został przekazany do ówczesnej Powiatowej Komisji Uzupełnień w Grudziądzu. Stan dobry. Wyjątkowo zachowana dokumentacja wobec braku akt personalnych kadry zawodowej Korpusu Ochrony Pogranicza.

TWÓRCY KULTURY, SZTUKI I NAUKI. ZNANI POLACY

DOKUMENTY Z AUTOGRAFIAMI FRYDERYKA CHOPINA

- 192. Chopin Fryderyk (1810-1849)**, najwybitniejszy polski kompozytor i pianista. Dokument potwierdzający otrzymanie honorarium od wydawcy Maurice'a Schlesingera w wysokości 1200 franków za sprzedaż praw autorskich do wydania we Francji i Niemczech 2 Walców op. 34, rękopis datowany w Paryżu 10 września 1838 r., podpisany: „F. Chopin”. Karta o wym. 17,0 x 22,0 cm 35 000,-

Z odręcznym podpisem kompozytora. Język francuski. Potwierdzenie otrzymania zapłaty przez Chopina od Maurice'a Schlesingera (1798-1871), właściciela słynnej firmy wydawniczej, specjalizującej się w edycji pełnych partytur oper, wyciągów fortepianowych, a przede wszystkim utworów instrumentalnych Beethovena, Mendelssohna, Liszta, Berlioza. Od 1833 r. M. Schlesinger opublikował pierwodruki 40 opusów Chopina (op. 1-34 i 44-56, z wyjątkiem op. 3-5, 16, 17, 19, 28). Stosunki Chopina z Schlesingerem były napięte („Schlesinger ciągle mnie szwabił, dosyć na mnie zarobił i nowego zarobku nie odmówi...”, fragment listu z 1839 r.), podobne opinie wyrażali inni kompozytorzy,

narzekając na niskie honoraria i nieustępliwość w interesach wydawcy. Choć od 1845 r. Chopin publikował u innych wydawców, to nadal wysoko cenił Schlesingera (zwłaszcza za dotychczasową możliwość dokonywania korekt swych kompozycji na próbnych wydrukach), w końcu jemu zawdzięczał wysoką pozycję na rynku francuskim. Papier żeberkowy. Na odwrocie notatka odręczna „10 Septembre 1838. Chopin”. Ślad złożenia pośrodku, poza tym **stan bardzo dobry. Rzadkość.**
(Patrz tablica XV)

– Ostatnie kompozycje Fryderyka Chopina –

- 193. Chopin Fryderyk (1810-1849)**, najwybitniejszy polski kompozytor, pianista. Dokument potwierdzający otrzymanie honorarium w wysokości 1500 franków od wydawców Louisa i Gemmy'ego Brandus za sprzedaż praw do wydania we Francji i Anglii 3 Mazurków op. 63, 3 Walców op. 64 i Sonaty g-moll op. 65, rękopis datowany w Paryżu 14 lipca 1847 r., podpisany: „F. Chopin”. Karta o wym. 16,5 x 20,5 cm 35 000,-

Z odręczną notatką „approuvé l'écriture” i podpisem kompozytora. Język francuski. Potwierdzenie otrzymania zapłaty przez Chopina od braci Brandus, którzy przejęli firmę wydawniczą od M. Schlesingera w 1846 r. i kontynuowali publikowanie dzieł muzycznych, m.in. Chopina. W latach 1846-1847 bracia Brandus wydali pierwodruki ostatnich utworów Chopina (skomponowanych przez artystę w trudnym okresie rozstania z George Sand), wymienionych w dokumencie: 3 Mazurki op. 63 dedykowane hrabinie Czosnowskiej, 3 Walce brillantes op. 64 dedykowane kolejno: hrabinie Potockiej, baronowej Rothschild, hrabinie Branickiej oraz Sonata na fortepian i wiolonczelę op. 65 dedykowana francuskiemu kompozytorowi i przyjacielowi artysty Auguste'owi Franchomme. Sonata ta to ostatni utwór, jaki wyszedł za życia Chopina – prawykonanie miało miejsce 16 lutego 1848 r. Brali w niej udział sam Chopin, grający na fortepianie oraz Franchomme na wiolonczeli. Był to również ostatni koncert Chopina w Paryżu, niecałe dwa tygodnie po przypadkowym, także ostatnim spotkaniu z George Sand. Koncert został przyjęty entuzjastycznie. „Przybyło Panu cierpienia i poezji: melancholia utworów jeszcze bardziej przenika serce”, napisał po koncercie pisarz i wielbiciel talentu artysty Astolphe de Custine. Ślady składania, poza tym **stan bardzo dobry. Rzadkość.**
(Patrz tablica XV)

– Rękopis książki „Życia sławnych Polaków” –

- 194. Stęczyński Zygmunt Bogusz (1814 – 1890)**, poeta, rysownik. Życia sławnych Polaków i inne opisy dotyczące się Polski zebrał... w 1839 r. Rękopis, s. 106, tabl. rysunków 9 (w tym 1 rozkł.), 10 cm, opr. tektura oklejana pap. 10 000,-

Na s. tyt. pieczęć tuszowa „Bogusz Stęczyński”. Rękopis książki Bogusza Stęczyńskiego, która nigdy nie ukazała się drukiem. Składać się na nią miały artykuły drukowane w „Przyjacielu Ludu”, t. 2, nr. 43-52, 1835. Obok tekstu pisanego własnoręcznie przez Stęczyńskiego znajduje się dziewięć odręcznych rysunków piórkem wykonanych przez autora. Zygmunt Bogusz Stęczyński, poeta, autor poematów „Tatry” (1860), „Krosno” (1862), przewodnika wierszem „Świątynie Polaków czyli Katedra na Wawelu” (1864); wielki miłośnik polskiego krajobrazu, a zwłaszcza gór, ze swych dwóch wędrówek po kraju przywiózł rysunki i akwarele, które wykorzystał w albumach „Okolice Galicji” i „Tatry w 24 obrazach”. **Unikat.**
(Patrz tablica XIV)

– Rękopis powieści „Znachor” –

- 195. Dołęga-Mostowicz Tadeusz (1898-1939)**, pisarz, prozaik i scenarzysta. Znachor. Powieść. [1937]. Rękopis autorski, k. 190 (luzem), 21,5x14 cm. 26 000,-

Rękopis pisany ręką autora. Układ rękopisu miejscami inny, jak w wydaniu książkowym (pierwsza edycja książkowa 1937, następna 1938). Jedna z najśłynniejszych powieści obyczajowych poczytnego autora okresu międzywojennego i jednego z najlepiej ówczesnie zarabiających ludzi pióra (osiągał

dochody rzędu 15 000 złotych miesięcznie). Napisana zrazu jako scenariusz filmowy, a po jego odrzuceniu przerobiona na powieść. Po osiągnięciu sukcesu zekranizowano ją wg scenariusza Anatola Sterna. Zawiera XX rozdziałów. Karty numerowane. Brak kart 134 oraz 153-162. Karta 8 w dwóch częściach, 64 lekko naddarta, kilka kart z minimalnymi śladami naddarcia, podklejeniami i zagięciami. Ślady korektorskie kredką i ołówkiem z eliminacją niektórych fragmentów. Pismo czytelne i wyraźne bez wyblaknięć atramentu. Stan dobry. **Unikat.**
(*Patrz tablica XIV*)

-
- 196. Andriolli Michał Elwiro** (1836-1893), polski rysownik, ilustrator i malarz. List do nieznanego konkurenta do ręki Natalii Anieli Tarnowskiej, przyszłej żony artysty. Rękopis. Warszawa 21 XI 1875, s. [4], 27,5 x 22 cm. 1500,-

Pismo odręczne z autografem artysty. Osobisty list objaśniający dramatyczne i romantyczne zarazem okoliczności starań Andriollego o rękę przyszłej żony, nie znane jego biografom, będące jedynie przedmiotem pamiętnikarskich plotek (Jadwiga Prendowska, *Moje wspomnienia*, Kraków 1962, s. 234). List został napisany na 4 dni przed ślubem Andriollego z panną Tarnowską. Pismo potwierdza, że istniał jeszcze inny poważny kandydat do małżeństwa, którego bolesna przegrana z Andriollem spowodowała mocny uraz, a nawet żądanie satysfakcji w postaci pojedynku. Po konserwacji (podklejenie). **Ciekawy list mówiący o wielkim temperamencie rysownika, wzbogacający jego biografię o nieznane dotąd szczegóły.**

- 197. Dąbrowska Maria** (1889-1965), powieściopisarka, eseistka, dramatopisarka i tłumaczka. List do Jana Pierzchały z Sosnowca, dat. (Legnica) 20 V 1960. Pismo autorki wraz z autografem („Maria Dąbr.”) i adresowana koperta ze znaczkami, 11x16 cm. 500,-

Pismo odręczne Marii Dąbrowskiej, również osobiście zaadresowana koperta. Odbiorcą korespondencji był Jan Pierzchała (1921-2003), prozaik, poeta, autor adaptacji scenicznych, dramaturg i tłumacz, podówczas redaktor „Trybuny Robotniczej” w Katowicach. List pisany po powrocie z Paryża, ze szpitala w Legnicy. Zawiera informacje o stanie zdrowia autorki i uwagi na temat twórczości Juliusza Kadena-Bandrowskiego. Koperta datowana z Warszawy. Ślad po złożeniu. Stan bardzo dobry.

- 198. Grubiński Florian** (1844-1901), wybitny polski wynalazca i konstruktor. **Patent królewski nr 195/1876** na wynalazek „nowej ulepszonej maszyny do żniw i koszenia”, dat. London 1 I 1876. Blankiet drukowany, ręcznie wypełniany. Pergamin rozkładany, 57x76 cm. 2000,-

Patent na nową udoskonaloną maszynę do zbioru zbóż („a new or improved machine for reaping and mowing”) **wydany w imieniu brytyjskiej królowej Wiktorii Polakowi z Warszawy Florianowi Grubińskiemu.** Język angielski. Zawiera obszerne warunki prawne związane z eksploataowaniem wynalazku, na którego opatentowanie Polak czekał od 26 lipca 1875 r. („The London Gazette” 13 IX 1875). Autor wynalazku współpracował z kilkoma polskimi fabrykami, a jego żniwiarki zdobyły tegoż roku medal na Powszechnej Wystawie w Filadelfii. Opatentował również szereg innych ważnych wynalazków w świecie, w tym kocioł parowy rotacyjny, udoskonalił kotły parowe dla lokomotyw i statków. W lewym górnym rogu znak opłaty stemplowej w wysokości 5 funtów. U dołu dokumentu ozdobny sznurek przechodzący również przez 5 cm pasek dokumentu, zakończony niegdyś pieczęcią angielskiego urzędu, której obecnie brak. Zbrązowienia lub zażółcenia. Poza tym stan dobry. **Rzadko spotykany w Polsce typ dokumentu.**
(*Patrz ilustracja na stronie następnej*)

- 199. Hlond August** (1881-1948), Prymas Polski, arcybiskup, metropolita gnieźnieński i warszawski oraz kardynał prezbiter. List do Stanisława Marzyńskiego, autora pracy „Kościoły warszawskie w ruinie i odbudowie 1939-1945”, dat. Warszawa 25 VI 1946. Papier z nadrukiem. Autograf („+ August Kard. Hlond”). Maszynopis, k. [1], 15x21 cm. 150,-

198. Patent królowej Wiktorii dla Floriana Grubińskiego. 1876.

Z odręcznym podpisem Augusta Hlonda, Prymasa Polski. Podziękowanie za przesłaną pracę i kilka słów opinii Prymasa o niej. Odbiorcą pisma był inż.-architekt Stanisław Leon Marzyński (1904-1992), późniejszy profesor Politechniki Warszawskiej, autor projektów odbudowy ze zniszczeń wojennych kilku warszawskich kościołów (m.in. św. Aleksandra na Pl. Trzech Krzyży i kościoła i klasztoru SS. Sakramentek na Nowym Mieście). Praca, o której mowa w liście, ukazała się tegoż roku z rysunkami Zygmunta Stępińskiego. Dołączono oryg. kopertę. Na kopercie i w nagłówku pisma kolorowy nadruk: „Prymas Polski”, Stan bardzo dobry.

200. **Włakowiczówna Kazimiera** (1892-1983), poetka, prozaik, sekretarka Józefa Piłsudskiego 1926-1935 i pracownik MSZ w okresie międzywojennym. List i kartka pocztowa do Wiesławy Otto-Weissowej w Krakowie, dat. Kamień Pomorski 7 IX (19)67 i Poznań 12 II (19)68. Autografy poetki („Włakowiczówna”), s. [4], koperta, różne formaty (20x12,5; 10,5x14,5 cm). 400,-

Pismo odręczne Kazimierzy Włakowiczówny. Miejskami, mimo dużych liter, nieco trudne do odczytania z powodu postępującej choroby oczu autorki (pod koniec życia straciła wzrok wskutek nieudanej operacji jaskry). Korespondencja dotyczy różnych spraw redakcyjnych i publikacji oraz form stosowanych w beletryście. Odbiorczyni pisma była redaktorką w Wydawnictwie Literackim. Dołączono kopertę również adresowaną przez Kazimierę Włakowiczówną. Stan bardzo dobry.

201. **Iwaskiewicz Jarosław** (1894-1980), pisarz, wieloletni redaktor naczelny „Twórczości” i prezes Związku Literatów Polskich. **Natanson Wojciech** (1904-1996), pisarz, krytyk teatralny i tłumacz. **Rusinek Michał** (1904-2001), pisarz, dramaturg i poeta. List do Henryka Berezy z zaproszeniem na zamkniętą serię odczytów p.n. „Studium Współczesnych literatur świata” oraz z prośbą o wygłoszenie w ramach tegoż cyklu prelekcji „Pisarze skandynawscy dnia dzisiejszego”, dat. Warszawa 29 grudnia [1977]. Autografy trzech wymienionych pisarzy. Maszynopis, k. [2], 30x21 cm. 180,-

Z odręcznymi podpisami Jarosława Iwaszkiewicza jako prezesa Polskiego Oddziału Stowarzyszenia Kultury Europejskiej (SEC), Michała Rusinka, jako wiceprezesa i prowadzącego studium oraz Wojciecha Natansona, jako sekretarza. Tekst maszynopisu na papierze firmowym POSKE. Jako załącznik przebitka z maszynopisu z tematami poszczególnych odczytów. Dołączono kopertę (rozerwaną przez otwarcie) z nadrukiem Stowarzyszenia. Odbiorcą pisma był Henryk Bereza (1926-2012), krytyk literacki, eseista i redaktor miesięcznika „Twórczość”. Stan bardzo dobry.

- 202. Jasieński Feliks (1861-1929)**, krytyk i kolekcjoner sztuki. List do Mathiasa Bersohna z Warszawy, dat. Kraków 18-20 XII 1903. Autograf („F. Jasieński”). Blankiet firmowy, s. [2], 28,5x14,5 cm. 400,-

Pismo odręczne Feliksa Jasieńskiego. List w sprawie promocji sztuki polskiej i Ferdynanda Ruszczyca. Zawiera propozycje w formie „nie do odrzucenia” wysyłki materiałów ilustracyjnych do Pragi wraz ze sposobem rozliczenia finansowego. **Odbiorcą pisma był Mathias Bersohn (1823-1908), bankier z Warszawy, historyk i mecenas sztuki oraz członek m.in. Komisji Historii Sztuki Akademii Umiejętności w Krakowie.** Nadawca, Feliks Jasieński Manggha to jedna z najbarwniejszych postaci krakowskiego życia artystycznego początku XX w. Wielki miłośnik i kolekcjoner sztuki, dzięki licznym podróżom poznał najnowsze kierunki w sztuce europejskiej oraz zgromadził ogromną kolekcję, m.in. sztuki japońskiej, ceramiki, grafiki, tkanin. Zbiory te, udostępniane artystom polskim, odegrały dużą rolę w rozwoju sztuki, a po śmierci Jasieńskiego znalazły się w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie. Na blankiecie Redakcji „Głosu Narodu” w Krakowie. Ślady po złożeniu. Poza tym stan bardzo dobry.

- 203. Lille Ludwik (1897-1957)**, malarz, grafik. **Zespół rękopisów i maszynopisów** (ok. 30) oraz archiwaliów ze zbiorów Władysławy Jaworskiej. Paryż, b.d. (lata 50. XX w.). 2000,-

Fragment archiwum wybitnej historyk sztuki **Władysławy Jaworskiej (1910-2009)**. Ludwik Lille - malarz, grafik, krytyk sztuki. Początkowo związany ze Lwowem, współpracował z poznańskim „Zdrojem” oraz formistami. Dalszą edukację uzupełniał w Niemczech, gdzie zetknął się z ekspresjonizmem niemieckim i rosyjskim. W latach 30. XX w. aktywnie działał we lwowskim środowisku artystycznym, od 1937 r. mieszkał i tworzył w Paryżu. W skład zespołu wchodzi około 30 rękopisów i maszynopisów (głównie z lat 50. XX w.) dotyczących wspomnień o artystach polskich pracujących w Paryżu – wśród nich m.in. Jan Mirosław Peske, Zofia Piramowicz, Alicja Halicka, Józef Pankiewicz, Władysław Jahl, Stefan Mrożewski, Helena Puciątka, Mojżesz Kisling, Wacław Zawadowski, Władysław Ślewiński, Eugeniusz Zak, Roman Kramsztyk, Ludwik Marcoussis, Ludwik Gros. Prace te pełne są informacji i osobistych wspomnień i stanowią barwny dokument polskiego życia artystycznego I połowy XX w. Stanowią one zapis pogadanek, jakie przez 12 lat co tydzień wygłaszał Lille w audycjach polskich radia francuskiego (niektóre opisane datami emisji lub szczegółami dotyczącymi audycji). Szczególnie osobisty charakter mają najliczniejsze wspomnienia dotyczące Wacława Zawadowskiego, Mojżesza Kislinga oraz Władysława Jahla (w skład archiwum wchodzi także 3 bardzo osobiste listy ciężko chorego Jahla do Lille). Osobną część stanowią teksty powstałe po śmierci artysty – zapisy mów pogrzebowych, nekrologów oraz wspomnień pośmiertnych. Dołączono także autobiografię (napisaną w kilku wersjach), zaproszenia na wystawy, wycinki z prasy. Drobne załóżenia i uszkodzenia poszczególnych prac, poza tym stan dobry. Bardzo interesujące archiwum, pełne informacji o polskich artystach pracujących w I połowie XX w. w Paryżu.

(Patrz ilustracja na stronie następnej)

- 204. Łepkowski Józef (1826-1894)**, profesor pierwszej w Polsce katedry archeologii na Uniwersytecie Jagiellońskim, rektor UJ i konserwator zabytków Galicji. Oświadczenie w przedmiocie pozyskanych zabytków wraz z ich listą dla potrzeb Gabinetu Archeologicznego, dat. Kraków 18 V 1875. Autograf („J. Łepkowski”). Blankiet z nadrukiem, k. [1], 29,5x24 cm. 400,-

Pismo odręczne Józefa Łepkowskiego. Zawiera wykaz (nienumerowany) 30 zabytków starożytności z dziedziny archeologii i sztuki otrzymanych głównie od Konstantego hr. Przemyckiego (1846-1897) za pośrednictwem innego kolekcjonera Mikołaja Wisłockiego (1821-1886). Pismo na blankiecie z nadrukiem: „Gabinet Katedry Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego”. Ślady składania i naddarcia na krawędziach złożenia, poza tym stan dobry. Patrz też poz. 207.

w Paryżu dotyczący realizacji projektu antologii polskiej parodii, dat. Warszawa 27 IV 1950. Maszynopis z autografem („Julian Tuwim”). Karta 29,5x21 cm plus koperta ze znaczkami, **oraz:**

Tuwim Julian. Fotografia poety w mieszkaniu przy ul. Wiejskiej 14/18 na tle nowego księgozbioru, 5,5x8,5 cm, **oraz:**

Tuwim Julian. Pegaz dęba. Warszawa 1950. „Czytelnik”, s. [4], 427, [4], 26 cm, opr. pł., przednia oryg. okł. brosz. zachowana na licu, **oraz:**

Koskowska Halina, sekretarka Juliana Tuwima. **List** do Józefa Chudka z zaproszeniem na spotkanie z Julianem Tuwimem, dat. 21 VII 1952. Autograf, k. [1], 15x22 cm plus koperta, **oraz:**

Chudek Józef (1908-1996), bibliofil, pisarz i varsavianista. **Tuwimowskie opus**, nożycami pisane. Odbitka korekcyjna artykułu opublikowanego w: „Nowe Książki”, nr 14 (198): 25 VII 1958, s. 845-847. Maszynopis, k. 6, 30 cm. 1000,-

List z odręcznym podpisem Juliana Tuwima. Zawiera prośbę poety odnośnie kwerendy antykwarycznej w Paryżu w związku z układaną antologią i przygotowywaną do niej przedmową. Fotografia Tuwima, na odwrocie z przyklejoną plaketką okolicznościową Muzeum Adama Mickiewicza, która miała upamiętniać spotkanie członków Towarzystwa Przyjaciół Książki w dniu 7 maja 1962 w tym muzeum (oznaczona nr 18 – dla Józefa Chudka). Spotkanie to, poświęcone kolekcjonerstwu Juliana Tuwima, nastąpiło niebawem po przeniesieniu jego księgozbioru do Muzeum Adama Mickiewicza i urządzeniu w nim tymczasowego gabinetu poety. Ponadto koperta zaadresowana do Józefa Chudka z zaproszeniem na to spotkanie, gdzie prelegentami byli Juliusz W. Gomulicki i Józef Chudek (zob. „Stolica” 20/1962). Dołączono kilka kartek z notatkami Józefa Chudka, w tym niezrealizowany projekt broszury Juliana Tuwima, **O pożyczaniu książek** (Warszawa 1958. Towarzystwo Przyjaciół Książek). Dokumentacja w stanie dobrym i bardzo dobrym, w tym również książka Juliana Tuwima „Pegaz dęba czyli panopticon poetyckie”, stanowiąca antologię ciekawostek z pogranicza literatury.

(*Patrz tablica XIV*)

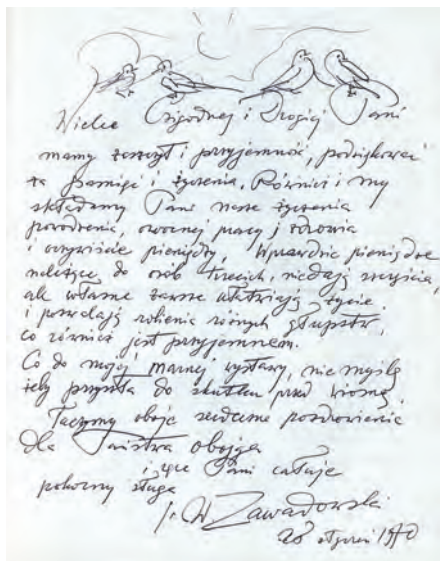
- 209. Zamoyski August** (1893-1970), rzeźbiarz. **Zespół 15 listów** do Władysławy Jaworskiej z lat 1957-1967, 55 fotografii związanych z artystą oraz archiwaliów dotyczących jego życia i twórczości (głównie z lat 50. i 60. XX w.). 2000,-

Fragment archiwum wybitnej historyk sztuki **Władysławy Jaworskiej** (1910-2009). August Zamoyski uważany jest za jednego z najwybitniejszych rzeźbiarzy polskich XX w. – z powodu emigracji po II wojnie św. oraz arystokratycznego pochodzenia jego twórczość w okresie powojennym nie była propagowana i pozostawała zapomniana. Zamoyski edukację artystyczną rozpoczął w latach I wojny światowej w Berlinie, gdzie zetknął się z ekspresjonistami niemieckimi. W Niemczech poznał Stanisława Przybyszewskiego, dzięki któremu wszedł w środowisko formistów polskich, z którymi przez kilka lat współpracował i wystawiał. Od 1924 r. zamieszkał we Francji, gdzie aktywnie tworzył i wystawiał, nawiązując kontakty ze środowiskiem międzynarodowej awangardy. Stale utrzymywał także kontakty z Polską, gdzie regularnie wystawiał, miał także pracownię w Zakopanem. Lata II wojny światowej oraz powojenne (do 1955 r.) spędził w Ameryce Południowej, gdzie kontynuował działalność artystyczną. Po odwilży 1956 r. nieskutecznie próbował powrócić do Polski, próbując objąć katedrę rzeźby na Politechnice Warszawskiej (związane z tym problemy znajdują odbicie w oferowanym archiwum). Od 1959 r. zamieszkał pod Tulużą, gdzie nadal aktywnie tworzył, przyjmował także młodych twórców z Polski. W skład oferowanego archiwum wchodzi lista artysty do Jaworskiej, dotyczące jego starań o katedrę na Politechnice Warszawskiej, pracy artystycznej oraz spraw osobistych. Dołączono także 55 fotografii ukazujących Zamoyskiego oraz jego żonę w ukochanym domu i pracowni pod Tulużą, prace artysty, wizytę u niego Jaworskiej. W skład zespołu wchodzi maszynopis (12 kart) „Referat kierownika katedry zespołowej Rysunku, Malarstwa i Rzeźby PW, prof. Dr Z. Kamińskiego o prof. Auguście Zamoyskim, art.-rzeźbiarzu”, wyrażający poparcie dla powołania Zamoyskiego na stanowisko kierownika Zakładu Rzeźby przy Wydziale Architektury oraz maszynopis z odręcznymi poprawkami (8 kart) „Sprawa rzemiosła w rzeźbie”, podpisany „A. Zamoyski”. Drobne uszkodzenia krawędzi kilku listów, zażółcenia i naderwania, poza tym stan dobry. Ciekawa dokumentacja dotycząca życia i twórczości wybitnego rzeźbiarza polskiego Augusta Zamoyskiego.

(*Patrz ilustracja na stronie następnej*)

209. A. Zamoyski. Zespół listów. 1957-1967.

210. J.W. Zawadowski. Archiwum. 1953-83.

- 210. Zawadowski Jan Wacław (1910-2009), malarz. Zespół listów, fotografii i materiałów dotyczących twórczości Jana Wacława Zawadowskiego. Lata 1953-1983. 2000,-**

Fragment archiwum wybitnego historyka sztuki **Władysławy Jaworskiej** (1910-2009). Jan Wacław Zawadowski (Zawado) (1891-1982), malarz, wykształcony w krakowskiej ASP, uczeń Józefa Pankiewicza. Artysta od 1912 r. mieszkał we Francji, gdzie przyjaźnił się z wieloma artystami środowiska École de Paris (m.in. M. Kislingiem, M. Chagallem, F. Legerem, A. Modiglianem). W latach 20. mieszkał w Paryżu, następnie przeniósł się do Orcel w Prowansji. Po J. Pankiewiczu prowadził paryską filię Akademii w Krakowie. Tworzył pod wyraźnym wpływem postimpresjonistów, przede wszystkim Cezanne'a. W skład oferowanego zespołu wchodzi 10 listów artysty do profesor Jaworskiej z lat 1953-1976, ozdobionych jego rysunkami, dotyczących m.in. przygotowań do wystawy w Nowym Jorku oraz prac Jaworskiej nad monografią Ślewińskiego. Poza tym w skład zespołu wchodzi kopie listów Zawado do znanego nowojorskiego marszanda Zbigniewa Legutki (na temat przygotowywanej na 1976 r. prezentacji dorobku artysty), list wdowy po malarzu do Jaworskiej, życzenia świąteczne (w tym jedno ręcznie malowane przez Zawadowskiego), brudnopisy artykułów Jaworskiej poświęconych malarzowi oraz wycinki z prasy francuskiej i amerykańskiej, zaproszenia na wernisaże dwóch wystaw paryskich, broszura towarzysząca wystawie w Krakowie w 1975 r. Dołączono 36 kolorowych fotografii z przedstawieniem obrazów artysty oraz jego domu w Prowansji. Drobne uszkodzenia kilku listów, poza tym stan dobry. Ciekawe archiwum dotyczące polskiego życia artystycznego we Francji. (Patrz ilustracja)

- 211. [Honorowe obywatelstwo m. Gródka]. Akt nadania honorowego obywatelstwa Antoniemu Möserowi C.K. obwodowemu inżynierowi we Lwowie. Dat. Gródek 31. października 1863. Kaligrafowany tekst z podpisami burmistrza Jerzego Meyera i asesora gminy miejskiej Karola Meyera. Pieczęć miejska wycięta w czerwonym wosku w puszcze. Pergamin 56 x 43 cm. W ozdobnej tece 30,5 x 23 cm. 1800,-**

Ozdobny dyplom aktu nadania honorowego obywatelstwa Gródka (późniejszego Gródka Jagiellońskiego) w obwodzie lwowskim inżynierowi tego obwodu Antoniemu Möserowi z wdzięcznością za przyczynienie się do upiększenia miasta. Tekst kaligrafowany podpisany własnoręcznie przez bur-

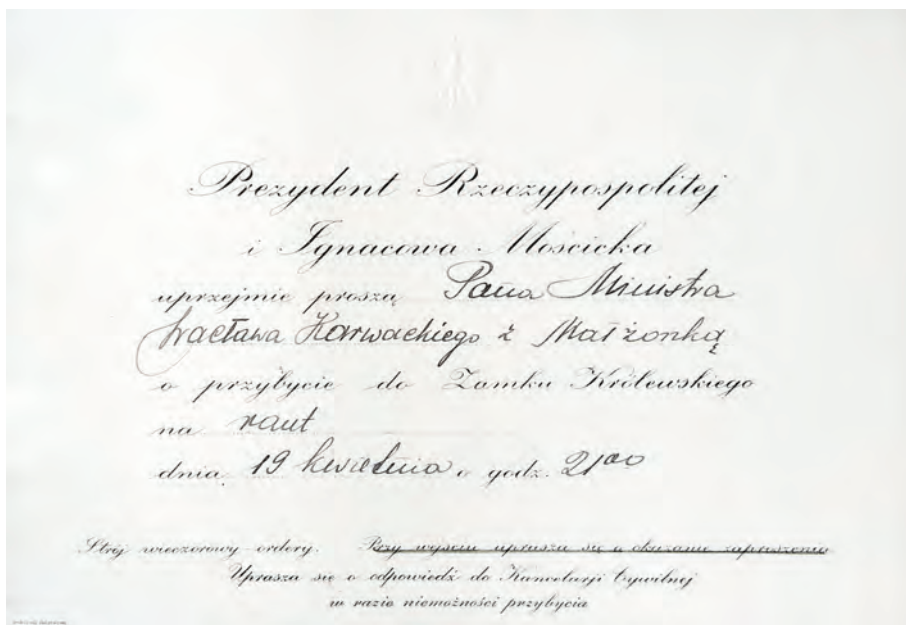
211. Akt nadania honorowego obywatelstwa miasta Gródka. 1863.

mistrza Jerzego Meyera i asesora gminy miejskiej Karola Meyera. Pieczęć miejską przywieszoną na kolorowym sznurze, odcisnięto w czerwonym wosku, zamkniętym w metalowej puszcze. Złożony arkusz pergaminu znajduje się w specjalnie przygotowanej tece obciągniętej czerwonym aksamitem, z metalowymi okuciami na licach i klamrą. Na przednim licu teki tłocz. złotem „1863”. Na wyklejkach jedwabna mora. Dodatkowe kartonowe pudełko oklejone płótnem. Drobne otarcia teki, brak fragmentu okucia, poza tym stan więcej niż dobry. **Efektowny obiekt.**

(Patrz ilustracja)

- 212. [Honorowe obywatelstwo m. Chyrowa]. Dyplom nadania honorowego obywatelstwa K. J. Gałęckiemu.** Dat. Chyrów 14 maja 1913, k. 2, 33,0 x 27,5 cm, pieczęć miasta w laku, opr. skórzana z metalową plakietą z herbem Junosza na licu. 34,5 x 29 cm. 1600,-

Uroczysty dyplom nadania honorowego obywatelstwa miasta Chyrowa w pow. samborskim w woj. lwowskim **Kazimierzowi Junosza Gałęckiemu (1863-1941) wówczas ministrowi skarbu Galicji.** Był on doktorem prawa, w 1918 r. ostatnim ministrem do spraw Galicji, a w latach 1921-23 pierwszym w II RP wojewodą krakowskim. Dwie karty na papierze czerpanym zapisane złotym i czarnym ozdobnym gotyckim pismem. Podpisy 23 przedstawicieli miasta w tym burmistrza Jana Strzeleckiego (późniejszego starosty przemyskiego), proboszcza i przedstawicieli gminy żydowskiej. **Wycięnięta w tuszu pieczęć miejska z XVIII w. oraz ta sama pieczęć w laku, umieszczona na sznurze w specjalnie wydrążonym w opr. miejscu. Oprawa luksusowa** (sygnowana nieczytelną sygn. przemyskiego introligatora): pełna skóra z ozdobnymi tłoczeniami, na licu metalowy kartusz z herbem Junosza Gałęckich, na wyklejkach jedwabna mora koloru bordowego. Oprawa sygnowana: „Introligator w Przemyśle”, nazwisko wykonawcy nieczytelne. Drobne uszkodzenia wyklejek, poza tym stan bardzo dobry. **Efektowna oprawa.**

213. Dyplomacja II Rzeczypospolitej. Album.

- 213. [Dyplomacja II Rzeczypospolitej].** Album fotografii i materiałów drukowanych związanych z działalnością polityczną i towarzyską na forum krajowym i międzynarodowym Wacława Karwackiego, wiceministra Rolnictwa i Reform Rolnych. Lata 1928-1939, k. [17], 23,5 x 34 cm, teka (luźne przesnurowane karty z epoki). 700,-

Karwacki Wacław (1895-1982), działacz gospodarczy, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych w latach 30. XX w. i poseł na Sejm 1930-1935. Album obejmuje 3 fotografie, 12 wizytówek, 42 zaproszeń lub biletów wstępów na spotkania dyplomatyczne, państwowe i uroczystości, 11 wycinków prasowych i 7 innych materiałów. Wśród wizytówek, oprócz właściciela, m.in. **premiera Walerego Śławka**, marszałka senatu Władysława Raczkiewicza czy ministra (późniejszego premiera) Janusza Jędrzejowicza. Zaproszenia od najwyższych dostojników państwowych (m.in. prezydenta RP Ignacego Mościckiego, premiera czy ministrów), kancelarii Sejmu RP oraz organizacji gospodarczych, kulturalnych i społecznych na spotkania oficjalne i różne uroczystości. Ponadto zaproszenia od ambasadorów urzędujących w Polsce międzywojennej (m.in. Francji, Niemiec, Szwajcarii, USA, Wielkiej Brytanii i ZSRR) na rauty. Kilka kolorowych **kart menu najlepszych restauracji londyńskich** podczas odwiedzin przez Wacława Karwackiego Londynu w 1939 r. oraz program czynności związanych z zaprzysiężeniem nowo obranego Prezydenta Rzeczypospolitej w dn. 9 V 1933 r. Wśród fotografii m.in. z okresu urzędowania w randze wiceministra Rolnictwa w Pałacu Prymasowskim (siedziba urzędu) oraz zbiorowa z narady gospodarczej w Kielcach. Na tej ostatniej m.in.: Szymon Konarski (1894-1981), późniejszy znany heraldyk, gen. Roman Górecki (1889-1946), prezes BGK, Władysław Korsak (1890-1949), wojewoda kielecki i Henryk Józewski (1892-1982), szef gabinetu premiera i późniejszy wojewoda wołyński. Wszystkie materiały drukowane zwykle **ręcznie wypełniane atramentem** i niekiedy z wytłaczanym na suchym tłoku względnie z pieczęciami tuszowymi oraz faksymiliami podpisów. Uszkodzenia krawędzi zewnętrznych kartonowych okł. oraz miejscami drobne przybrudzenia (ślady po kleju) lub uszkodzenia narożników. Poza tym stan ogólny dobry. **Rzadki i oryginalny zbiór archiwaliów przedwojennego ministra II Rzeczypospolitej, dokumentujący jego udział w ówczesnym życiu politycznym, towarzyskim i gospodarczym.**

(Patrz ilustracja)

- 214. [Polacy na olimpiadzie w Berlinie]. Kartka pocztowa z autografami reprezentantów Polski w boksie.** Dat. Frankfurt nad Odrą, 17.08.36; 9,0 x 14,0 cm. 600,-

Kartka pocztowa z przedstawieniem stadionu olimpijskiego. Na odwrocie napisany odręcznie tekst: „Pozdrowienia z Olimpiady przesyła drużyna bokseńska” oraz autografy: „H. Chmielewski” (Henryk Chmielewski – zajął 4 miejsce, ponieważ z powodu kontuzji nie mógł stanąć do walki o brązowy medal); „Piłat” (Stanisław Piłat); „Pisarski” (Józef Pisarski); „A. Czortek” (Antoni Czortek); „R. Kajnar” (Czesław Cyraniak); „Sobkowiak” (Edmund Sobkowiak); „Pol” (prawdopodobnie Aleksander Polus). Kartka adresowana do Grudziądza do Bronisława (Brunona) Karnatha (1912-1984), boksera i wybitnego trenera, współpracownika Feliksa Stamma. Stan dobry.